

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.
Tel: 592-660 Pf.:76. Fax:592-676
e-mail:varpalota@varpalota.hu

ELŐTERJESZTÉS

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének
2019. november 21-i ülésére

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Tárgy: Tájékoztatás Várpalota város 2019. évi környezeti állapotáról

Előterjesztő: Campanari-Talabér Márta polgármester

Előkészítő: Kotzó Szabolcs környezetvédelmi ügyintéző

Az előterjesztést megtárgyalta:

Humán Erőforrás Bizottság
Gazdasági Bizottság
Inota Városrész Önkormányzó Testülete

Az előterjesztés és a határozattervezet törvényességi szempontból megfelel.

Ellenőrizte:

Bérczes Beáta
jogi előadó

Sándor Tamás
aljegyző

dr. Ignác Anita Éva
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján - mely értelmében az önkormányzatok a környezet védelme érdekében elemzik, értékelik a környezet állapotát illetékességi területükön, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatják a lakosságot - a település 2019. évi környezeti állapotáról az alábbi tájékoztatást adom.

I. Hulladékgazdálkodás

Várpalota városban keletkező települési szilárd hulladékok fajták szerint kerülnek gyűjtésre és különböző helyeken hasznosításra.

A közszolgáltatás keretében begyűjtésre kerülő hulladékokat (kevert települési hulladék, lom, zöldhulladék, szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok, válogatási maradék) 2019.06.30-ig a Várpalotai Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. gyűjtötte be a helyileg illetékes közszolgáltató, a Depónia Nonprofit Kft. alvállalkozójaként, de 2019. június 30. hatállyal a Várpalotai Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. jogutódlással megszüntetésre került. A jogutód a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. (továbbiakban Kft.) lett, amely változatlanul folytatja a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékok begyűjtését szintén a Depónia Nonprofit Kft. alvállalkozójaként.

Ezen kívül a Kft. továbbra is végzi az inert hulladékok (beton, téglá, cserép, kerámia, föld, kő) szállítását és az állati tetem hulladékok átvételét.

A Kft. a fenti tevékenységek végzéséhez a tárgyi és személyi feltételekkel rendelkezik.

A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását az alábbi táblázat foglalja össze:

Hulladék EWC kódja	Hulladék megnevezése	Kezelés módja	Kezelő megnevezése
20 03 01	Kevert települési hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
15 01 01	Papír és karton csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 02	Műanyag csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 05	Tetrapack csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 04	Fém (alumínium doboz) csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.

15 01 07	Üveg csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
20 03 07	Lom hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
20 02 01	Biológiailag lebomló hulladék	Komposztálás	Fehérvári Téglaiipari Kft. BB 911 Kft.
		Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 01 01	Beton hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 01 02	Tégla hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 01 03	Cserép és kerámia hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 01 07	Beton, téglá hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 05 04	Föld, kő, takaróanyag	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
18 02 02	Egyéb, 1. kategóriájú állati tetem hulladék	Hasznosítás	Átvevő, tároló: Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. Elszállító és feldolgozó: ATEV Zrt.
19 12 12	Egyéb, a 19 12 11-től különböző hulladék mechanikai kezelésével nyert hulladék (ideértve a kevert anyagokat is)	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)

A hulladékfajtákról és keletkezett éves mennyiségükről jelentés készült, melyet 2019. március 1-jéig a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya részére, a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokról pedig havonta és negyedévente a közszolgáltató Depónia Nonprofit Kft. részére elektronikus jelentés formájában küldött meg a Szolgáltató.

Hulladékgazdálkodással kapcsolatos érvényes engedélyek:

Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. engedélyei

Engedély száma	Engedély tárgya	Telephely	Érvényességi idő
VE-09Z/05053-13/2018.	Nem veszélyes hulladékok előkezelése	Központi telephely-válogató és bálázó üzem (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2023.07.20.
OKTF-KP/10543-8/2015.	Nem veszélyes hulladékok szállítása	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2020.10.19.
OKTF-KP/1061-8/2016.	Nem veszélyes hulladékok kereskedelme, közvetítése és gyűjtése	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2021.04.20.
OKTF-KP/10355-7/2015.	Veszélyes hulladékok szállítása	1. Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2020.10.09.
		2. Várpalotai fűtőmű	
		3. Inota, Készenléti lakótelepi fűtőmű	
19824/2007., utolsó módosítás: 29454/2010	Várpalota nem veszélyes hulladéklerakó D-i területrészt hulladéklerakási tevékenység felhagyása, lerakó utógondozása (I. terület)	Várpalota, 0271/hrsz. terület, nem veszélyes hulladéklerakó telep	II. ütem: 2022. 10. 31. Engedély érvényessége: 2047. 10. 31.
22294/2010., utolsó módosítás: KTF-18535/2015., 66826/2015.	Nem veszélyes hulladéklerakó egységes környezethasználati engedélye (IPCC) (II. terület)	Várpalota, 0271/hrsz. terület, nem veszélyes hulladéklerakó telep	I. ütem: 2018. 06. 30. II. ütem: 2026. 06.30. Engedély érvényessége: 2047. 05. 30.

Várpalotai Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. engedélyei

Engedély száma	Engedély tárgya	Telephely	Érvényességi idő
PE/KTFO/04123-11/2018.	Nem veszélyes hulladékok szállítása, kereskedelme és közvetítése	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2023.11.11.
OKTF-KP/14105-10/2015.	Nem veszélyes hulladékok gyűjtése	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2020.12.17.
OKTF-KP/2191-6/2016.	Minősítési engedély A/I. minősítési osztályra	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2019.12.31.

A hulladékkezelési tevékenységet szolgáló tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételeket a hulladékgyűjtést végző gépjárművek, a targonca, a berendezések, eszközök, a hulladékgyűjtő edények, gyűjtőszigetek biztosítják.

Gépjárművek: 7 db gyűjtőjáratos, 3 db konténeres és 3 platós hulladékszállításra alkalmas tehergépjármű, 1 db aprítógép, és 1 db targonca.

Berendezések: automata bálázó prés a válogató és bálázó üzemben.

Eszközök: hídmérleg a központi telephelyen, drótok a bálák kötözéséhez.

2. A keletkezett hulladékok mennyisége fajtánként (2018.10.01-től 2019.09.30-ig)

Hulladék EWC kódszáma	Hulladék megnevezése	Várpalota város területéről begyűjtött hulladék mennyisége (kg)	Gyűjtési alkalmak
15 01 01	Papír és karton csom-i hulladék	139.995	szigetes hetente 2 házhoz menő kéthetente 1
15 01 02	Műanyag csom-i hulladék	66.426	szigetes hetente 2 házhoz menő kéthetente 1
15 01 04	Fém (alumínium) csom-i hulladék	6.052	szigetes havonta 1 házhoz menő kéthetente 1
15 01 05	Tetrapack csom-i hulladék	10.645	szigetes havonta 1-2 házhoz menő kéthetente 1
15 01 07	Üveg csom-i hulladék	37.860	havonta 2
17 01 01	Beton hulladék	1.313.860	folyamatosan, igény szerint
17 01 02	Tégla hulladék	319.700	
17 01 07	Beton, téglá hulladék	1.432.700	
17 05 04	Föld, kő, takaró anyag	276.560	
18 02 02	Egyéb, 1 kat. állati hulladék	2.199	
19 12 12	Egyéb, a 19 12 11-től különböző hulladék mechanikai kezelésével nyert hulladék (ideértve a kevert anyagokat is)	16.361	
20 02 01	Biológiailag lebomló hulladék	408.470	havonta 1 (kivéve a téli hónapokat)
20 03 01	Települési kevert hulladék	5.696.260	családi házas övezetből hetente 1 tömbházas övezetből hetente 2
20 03 07	Lom hulladék	92.840	évente 1, illetve igény szerint
Összesen		9.819.928	

3. A szelektív gyűjtők számának alakulása

- Lakossági szelektív hulladékgyűjtő szigetek száma: 35 db /2018-ban:35/
- Lakossági szelektív hulladékgyűjtő 1100 literes konténerek száma: 113 db (2018-ban: 113 db)
- Családi házaknál, közületeknél, oktatási intézményeknél lévő 110 és 120 literes szelektív gyűjtőedények száma összesen: 1.562 db (2018-ban: 1.320 db)
- Közületeknél, intézményeknél levő 1100 literes szelektív gyűjtőedények száma: 25 db (2018-ban: 21)

4. A 0271 hrsz. alatti bezárt hulladéklerakó jelenlegi állapota

A hulladéklerakó területén monitoring hálózat működik, vízfigyelő kutak, gázkutak és magassági pontok kerültek kiépítésre. A környezetvédelmi hatóság részére minden év március 01-ig, a vízügyi hatóság részére pedig minden év március 31-ig összefoglaló jelentést kell készíteni az ellenőrzésekről, megfigyelésekről, vizsgálati eredményekről. A dokumentáció a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft-nél megtekinthető. A jelentések alapján, a területen - az előző évekhez képest - érdemi változás nem történt.

Talajvíz figyelő monitoring kutak

A hulladéklerakó felszíni vizekre gyakorolt hatásának nyomon követésére 6 db talajvíz monitoring kutat üzemeltet a Szolgáltató, melyekből meghatározott időközönként mintát kell venni és azt különböző paraméterekre vizsgálni kell. A rekultivációra és az utógondozásra vonatkozó engedély előírja a „lefolyástalan tó” mintavételezését is, melyet évente kell elvégezni. A mintavételezés rendjét a talajvíz figyelő monitoring kutakból és a lefolyástalan tóból az alábbi táblázat foglalja össze:

Mintavételi gyakoriság	Negyedévente	Fél évente	Évente
I., II., III., V., VI. kút	felszín alatti víz szintje, pH, fajlagos vezetőképesség, összes keménység, KOI _k , KOI _{ps} , klorid, nitrit, fluorid, ammónium, nitrát, foszfát, szulfát, arzén, bór, króm, cink, nikkel, ólom, higany, réz, kadmium	összes anyag, szelén oldott bárium,	fenol, TPH
IV./A kút	felszín alatti víz szintje, pH, fajlagos vezetőképesség, összes keménység,	összes anyag, szelén oldott bárium,	

	KOI _k , KOI _{ps} , klorid, nitrit, fluorid, ammónium, nitrát, foszfát, szulfát, arzén, bór, króm, cink, nikkel, ólom, higany, réz, kadmium, fenol , TPH		
Lefolyástalan tó			pH, fajlagos vezetőképesség, össz. keménység, KOI _k , klorid, nitrit, fluorid, ammónium, nitrát, foszfát, szulfát, TPH

A monitoring kutakból a mintavételezés 2019-ben március 19-én, június 24-én és szeptember 24-én már megtörtént, az utolsó negyedéves mintavétel pedig november végére tervezett. A 2018. évi utolsó negyedéves mintavétel december 04-én történt meg. A lefolyástalan tó mintavételezését 2019-ben június 24-én végeztettük el.

A lerakó körül csapadékvíz elvezető övások is kiépítésre kerültek, melyből a csapadékvíz akkreditált mintavételezését és laborelemzését évente egyszer kell elvégeztetni. 2019-ben ez a mintavétel és elemzés május 06-án történt meg. A mintavételek alapján a környezeti elemek veszélyeztetése nem állapítható meg, az egykori lerakó konszolidációs folyamatával kapcsolatosan probléma nem merült fel.

Gázkutak

A rekultiváció részeként 12 db gázkút (G1-G12) fúrása, szelvényezése történt meg 2011. március 23-24-én. A kutak kialakítását a Szolgáltató 2011.04.01-én jelentette be a Környezetvédelmi Hatóság részére. A 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakasz építési munkálatainak végeztével, 2017-ben kialakításra került a lerakó új területén 6 db gáz-kiszellőző kút (G13-G18), melyeknek a mintavételezését a már meglévő 12 db gázmonitoring kút mintavételezésével egyidőben végezték el. A Szolgáltató - 19824/2007. ügyszámú, 77408/07 iktatószámú rekultivációs témájú engedélyének 5.07 pontjában előírtaknak megfelelően - a hulladéklerakó-gáz vizsgálatához szükséges mintavételt évente kétszer elvégzi. 2019-ben az első mintavételezés és elemzés szeptember 12-én történt meg, a második pedig november végére tervezett. A 2018. évi második mintavétel december 10-én történt meg. A mintavételt és a vizsgálatokat a KVI-PLUSZ Környezetvédelmi Vizsgáló Iroda Kft. végezte/végzi. Az átlageredményeket alapul véve a hulladéklerakó-testben a gázképződés - az előző évekhez hasonlóan - összeségében ingadozónak mondható.

Diffúz légszennyező forrás

A kommunális hulladéklerakó - helyhez kötött diffúz levegőszennyező forrás - légszennyezésének mértékéről a 2018. évre vonatkozó éves jelentést, a vonatkozó jogszabály szerint 2019. március 31-ig a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya részére a Szolgáltató megküldte.

Magassági pontok

A hulladéklerakón történt megfigyelésekről és mérésekről összeállítandó éves jelentéseknek tartalmaznia kell a lerakó hulladéktest szintjének adatait is. A hulladéklerakó területén 2010-ben 6 db pontból álló referenciapont hálózat került kialakításra (MP-1 – MP-6). A ponthálózat 6 magassági ponttal (MP-10 – MP-15) történő bővítésére 2012-ben került sor, amelyek azonban 2016-ban a 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakaszának építési munkálatai miatt megsemmisültek. 2017-ben a 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakaszának építési munkálatainak végétével kialakításra került a lerakó új területrészén 3 db új magassági pont (SMK1, SMK2, SMK3), valamint a 2016-ban megrongálódott MP-1 magassági pont is kijavításra került, így 2019-ban összességében 9 pont állt rendelkezésre a magasság meghatározásához.

A magassági szinteket a Pannon Geodézia Kft. mérte fel 2018. november 25. és 28. között. Az adatok bizonyítják, hogy a terület konszolidálódása, tömörödése folyamatban van. A 2019. évi mérés november végére tervezett.

Állati eredetű hulladékok

A nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet alapján elkészült a települési melléktermék gyűjtőhely működési szabályzata. Az új jogszabályok alapján a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Járási Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatala az egykori nem veszélyes hulladéklerakón található állati hulladék gyűjtőhelyet 2013. áprilisban nyilvántartásba vette.

A fent hivatkozott jogszabály egyik lényeges pontja, hogy a települési gyűjtőhelyen összegyűjtött állati eredetű mellékterméket 1. kategóriájúnak kell tekinteni, és így továbbszállítani a melléktermék kezelésére engedélyezett létesítménybe. A jogszabály alapján a hulladéklerakón megszűnt a 2. kategória szerinti állati hulladékok bevétele. Várpalotáról az állati hulladékokat az ATEV Zrt. szállítja el.

A 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakaszának építési munkálatainak lezárultával az állati eredetű hulladékok gyűjtőhelye áthelyezésre került a hulladéklerakó mellett található eb rendészeti telep mellé. A gyűjtőhely a jogszabályi előírásoknak megfelel.

Inert hulladékok

Az inert hulladékok leadására 2019-ben is a Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. inotai telephelyén (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.) van lehetősége a lakosságnak vagy a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft.-től lehet konténert bérelni ezen hulladékok elszállíttatására.

5. Új szolgáltatások, gépek vonatkozásában a 2019. évi állapotról történő változások leírása

2019-ban a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. 2 db hulladékgyűjtő tehergépjárművet szerzett be, új szolgáltatások nem kerültek bevezetésre az előző évhez képest.

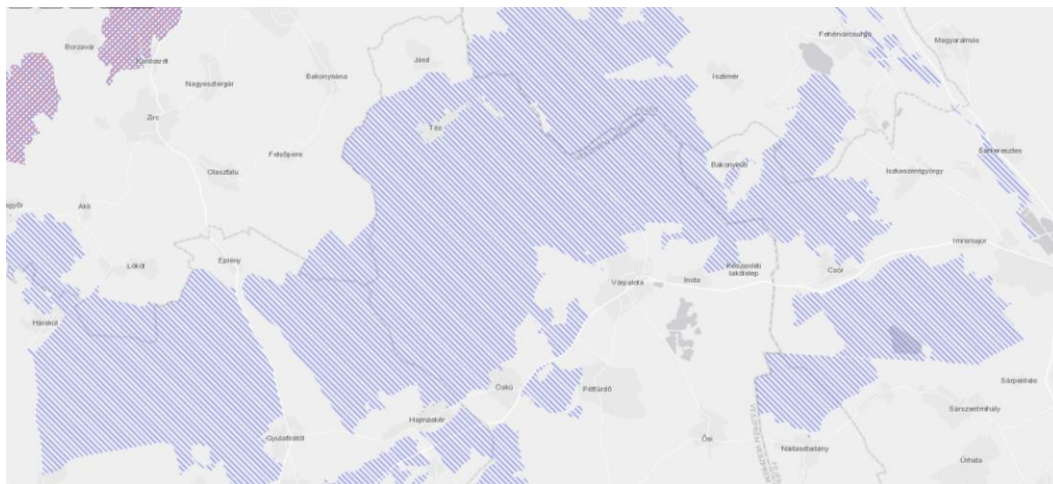
II. Természet- és tájvédelem

1. Természetvédelem

A természetvédelmi tevékenység törvényi háttérét részben a természet védelméről szóló, 1996. évi LIII. törvény adja, másrészt az ezt kiegészítő rendeletek. A törvény 6. § (2) bekezdés alapján, a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes vagy természet közeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A törvényi szabályozás új elemként a természetvédelem feladatait kiterjeszti a védett területeken, fajokon kívül az ún. "természeti területekre" is, vagyis azon területekre, ahol az emberi beavatkozás nem volt túl jelentős, tehát a területet még természetközeli állapotban lévőnek tekinthetjük. A törvény 15. § (1) (a) pontja szerint ide tartozik például az erdő, gyepek, nádas, művelési ágú termőföld. A történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti területek használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.

Az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelveket egyesíti magában a Natura 2000 program, melyet az Európai Unió indított a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozására. Ezt a célt olyan védett területek hálózatával kívánja elérni, amelyek az egész kontinens szempontjából legjelentősebb, egyedi vagy veszélyeztetett fajokat és élőhelytípusokat őrzik. A Natura 2000 területekre vonatkozó részletes szabályozást az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet tartalmazza. A Kormányrendelet 11. számú melléklete tartalmazza a Várpalota közigazgatási területének jelentős részén elterülő Keleti-Bakony (HUBF20001) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet.

Városunk környékének megtalálható Natura 2000 területek

Kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelyek az alábbiak:

Fajok

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max)			
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező
Szent István-szegfű	<u><i>Dianthus plumarius regis-stephani</i></u>		2000000 - 2000000 egyed		
Homoki nőszirm	<u><i>Iris humilis ssp. arenaria</i></u>		5000 - 5000 egyed		
Fénylő zsoltina	<u><i>Klasea lycopifolia</i></u>		12000 - 12000 egyed		
Sziklai illatosmoha	<u><i>Mannia triandra</i></u>		50 - 100 colonies		
Leánykököröcsin	<u><i>Pulsatilla grandis</i></u>		50000 - 50000 egyed		
Magyar gurgolya	<u><i>Seseli leucospermum</i></u>		30000000 - 30000000 egyed		
Nagy hőscincér	<u><i>Cerambyx cerdo</i></u>		-		
Díszes légivadász	<u><i>Coenagrion ornatum</i></u>		-		
Skarlátbogár	<u><i>Cucujus cinnaberinus</i></u>		1000 - 1000 egyed		
Sárga gyapjasszövő	<u><i>Eriogaster catax</i></u>		-		
Lápi tarkalepke	<u><i>Euphydryas aurinia</i></u>		100000 - 100000		

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max)			
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező
			egyed		
Piros kígyószisz	<u>Euphydryas maturna</u>		-		
Csíkos medvelepke	<u>Euplagia quadripunctaria</u>		-		
Magyar tarsza	<u>Isophya costata</u>		1000 - 1000 egyed		
Fstös ősziaraszoló	<u>Lignoptera fumidaria</u>		10000 - 10000 egyed		
Nagy szarvasbogár	<u>Lucanus cervus</u>		-		
Nagy tűzlepke	<u>Lycaena dispar</u>		-		
Sötét hangyaboglárka	<u>Maculinea nausithous</u>		-		
Vérfü- hangyaboglárka	<u>Maculinea teleius</u>		300 - 300 egyed		
Gyászszincér	<u>Morimus funereus</u>		300000 - 300000 egyed		
Csüngő araszoló	<u>Phyllometra culminaria</u>		10000 - 10000 egyed		
Havasi cincér	<u>Rosalia alpina</u>		200000 - 200000 egyed		
Eurázsiai rétisáska	<u>Stenobothrus eurasius</u>		10000 - 10000 egyed		
Vöröshasú unka	<u>Bombina bombina</u>		-		
Sárgahasú unka	<u>Bombina variegata</u>		-		
Dunai tarajosgőte	<u>Triturus dobrogicus</u>		-		
Közönséges vidra	<u>Lutra lutra</u>		10 - 10 egyed		
Molnárgörény	<u>Mustela eversmannii</u>		50 - 50 egyed		
Nagyfülű denevér	<u>Myotis bechsteinii</u>		1200 - 1200 egyed		

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max)			
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező
Hegyesorrú denevér	Myotis blythii		500 - 500 egyed		
Csonkafülű denevér	Myotis emarginatus		100 - 100 egyed		
Közönséges denevér	Myotis myotis		500 - 500 egyed		
Ürge	Spermophilus citellus		5000 - 5000 egyed		

Élőhelytípusok

Élőhely kódja	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
7230	mészkedvelő üde láp- és sásrétek	226,5	1
8210	sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete	226,5	1
91	éger- és körisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	226,5	1
6190	pannon sziklagyeppek	2500	1
6210	szálkaperjés-rozsnokos félszáraz gyeppek	226,5	1
6240	pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők	7248,05	32
6410	kékperjés láprétek	226,5	1
6520	veres csenkeszes rétek és sovány gyeppek	226,5	1
8160	sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete	226,5	1
8310	nem látogatható barlangok		1
3260	gyors áramlású vízfolyások hínárnövényzete	226,5	1
40A0	kontinentális sziklai- és sztyeppcserjések	226,5	1
9130	szubmontán és montán bükkösök	1812,01	8
9150	sziklai bükkösök, sziklai hárserdők és hársas-berkenyés sziklaerdők	226,5	1

Élőhely kódja	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
9180	törmeléklejtő- és szurdokerdők	226,5	1
91G0	pannon gyertyános-tölgyesek	906,01	4
91H0	pannon molyhos tölgyesek	3397,52	15
91M0	pannon cseres-tölgyesek	4077,03	18

Ajánlott idézés

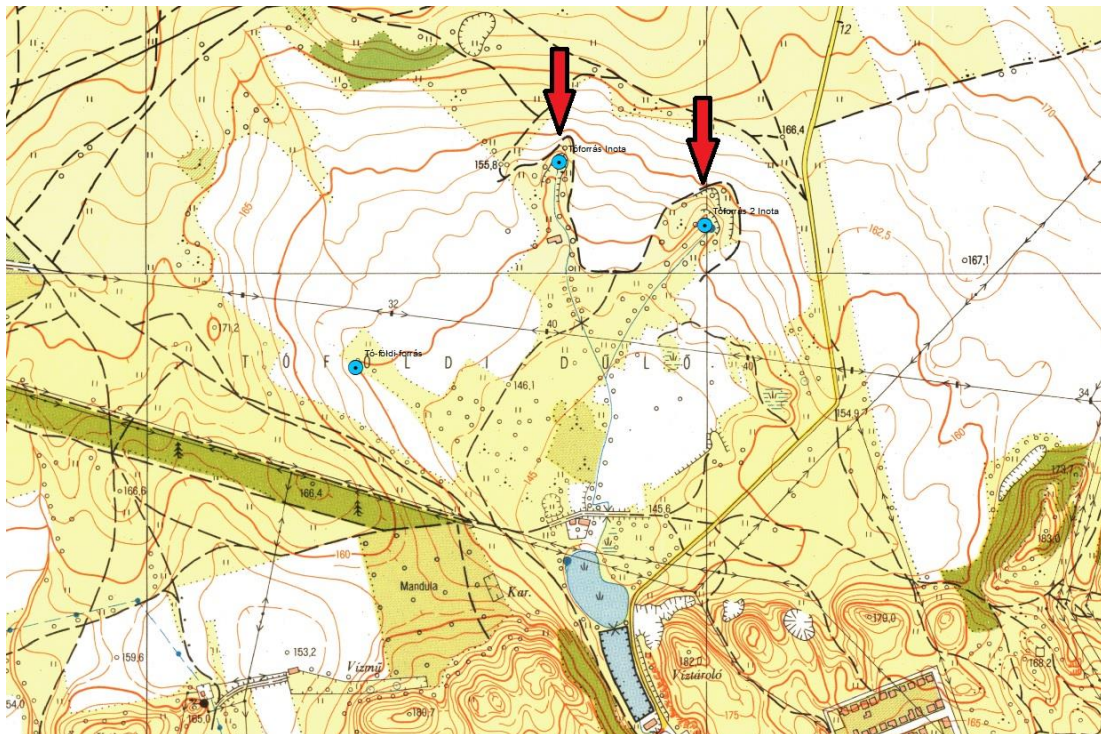
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (2019) Natura 2000 adatbázis: Keleti-Bakony. <http://www.mme.hu/natura-2000-terulet/hubf20001> Letöltés dátuma: 2019-10-31

A honlapon felhasznált térképi és egyéb adatok tájékoztató jellegűek.

Hivatalos adatokkal a Földművelésügyi Minisztérium és az EU Bizottságának Környezetvédelmi Főigazgatósága rendelkezik.

2. Ex Lege források

Az elmúlt időszak (2018) értékelése során - a szakbizottsági egyeztetésen - kérdésként merült fel a Várpalota, Inota városrésztől északra fakadó források (Ihar- és Sár-forrás) állapota. Tekintettel arra, hogy az Inota városrésztől északra elhelyezkedő források a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva védelem alatt állnak, ezért a kérdésben a várpalotai források komplex kivizsgálását kértünk a hatáskörrel rendelkező Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságtól. A vizsgálat eredményéről folyamatosan tájékoztatni fogjuk a Képviselő-testületet.

3. Városi zöldterületek kezelése

Várpalota város zöldterületeinek fenntartását a Várpalotai Közzszolgáltató Nonprofit Kft. végzi. Gyepkarbantartást a kiemelten kezelendő, mintegy 104 689 m² területen, évente legalább 10 alkalommal, a belterjesen kezelendő 413 403 m² területen, 6 alkalommal végez a Szolgáltató. Fentiekén túl városunk parkjaiban 1415 m², valamint a Készenléti lakótelepen 147 m² nagyságú területen található egy- illetve kétnyári virágokkal beültetett ágyások, melyek fenntartási munkálatait szintén a Kft. végzi. Cserjék 2250 m² felületen és 3015 folyóméter hosszban, valamint rózságyak karbantartására 120 m² területen került sor az idei esztendőben is. Várpalota különböző városrészeiben. Városunkban az elmúlt időszakban - Várpalota Város Jegyzőjének engedélyével - 15 darab fa került kivágásra melynek oka a legtöbb esetben a balesetveszélyesség volt. A kivágott fák pótlása - melyre jogszabály szerint egy év áll rendelkezésre - folyamatos. Az ültetésre javasolt fa az idei esztendőben is a FRAXINUS ORNUS „MECSEK”, mely

- nem inváziós faj
- nem tájidegen (magyar fajta)
- várostűrő
- alacsony így légvezeték alá is ültethető
- gömb lombkoronája van (jól metszhető ha szükséges)
- 2018-ban az év fájának választották

Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan a kandeláberekben ismét elhelyezésre kerültek a muskátlik.

Az idei esztendőben is megtörtént a közterületeken található gesztenyefák permetezése. A permetezést az idei év során (kettő alkalommal) a Növényvédő és Kártevőirtó Kft. végezte a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. megbízásából. Felhasználásra kerülő szerek: Dimilin 25 WP (rovarölő), Topas 100 EC (gombaölő), Vektafid A (rovarölő).

Az elhanyagolt, gazos, gondozatlan ingatlanok tekintetében Várpalota Város Jegyzője 8 alkalommal szólított fel ingatlantulajdonosokat kaszálásra.

4. Közterületen elhagyott hulladékok kezelése

Várpalota Város Önkormányzata a lakossággal közösen (lakossági kezdeményezésre) az idei esztendőben is több - önkormányzati területen található - illegális lerakót szüntettet meg. A közterület-felügyelők munkája, valamint a lakosság összefogása (a közösségi médián keresztül történt „figyelemfelhívás” hatására több esetben magára ismert a „tettes” és saját maga számolta fel a korábban általa kialakított lerakót) miatt az illegális hulladéklerakás az elmúlt évek tapasztalatait figyelembe véve stagnál. Az illegális szemétkerakások - lakossággal közös és folyamatos - felszámolása az idei esztendőben mindösszesen 250.000.-Ft körüli költséget jelentett -, többek között:

- Készenléti lakótelepen lakossági összefogással:

- A véderdők területén a Tési-dombi Garázsszövetkezettel együtt műköve:

5 esetben került sor elhagyott hulladék ügyében intézkedésre, mely minden esetben eredményes volt.

A társasházi szemétyűjtő konténerok mellett elhelyezett illegális hulladék az elmúlt években egyre nagyobb mértékű gondot okozott. Ennek felszámolása érdekében Önkormányzatunk - a települési szilárd hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 41/2010. (XI. 30.) önkormányzati rendelet 7. § (1) bekezdésének felhatalmazása alapján – a közterület-felügyelők folyamatos ellenőrzése mellett megtette a szükséges lépéseket.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a hatósági ellenőrzések hatására a konténerok mellé elhelyezett hulladékok mennyisége még jelentős, de - a 2018 évi adatokhoz képest - csökkenés figyelhető meg. Ennek oka lehet többek között a Társasházi övezetekben 2019. nyarán megszervezésre került loomtalanítás is. Az elhagyott hulladékok felszámolása folyamatos.

III. Szennyezett és roncsolt területek

A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerveknél a környezet terhelésével és a környezet állapotával kapcsolatban számos adat áll

rendelkezésre. Ezek egy része a területi szervek saját méréseiből, másik része a környezethasználók jogszabályi előírások alapján tett adatszolgáltatásaiból származik. Az adatok központi számítógépes adatbázisba kerülnek olyan módon, hogy a méréseket végző, valamint az adatszolgáltatásokat feldolgozó szervek a Földművelésügyi Minisztérium által üzemeltetett informatikai rendszerhez kapcsolódva közvetlenül a központi adatbázisba viszik fel az adatokat. Ez a rendszer az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR, korábban KÁRINFO rendszer).

Az Országos Rendszerben – felmérési „minőségük” alapján - továbbra is kétféle csoportosítás szerint találhatóak szennyezett és roncsolt területek. Az első csoportba sorolhatóak azok a területek, melyek bizonyítottan (pl.: méréssel, vizsgálatokkal alátámasztva) szennyezettek. Ezeket korábban, az ún. KÁRINFO rendszerben B2 adatlapon minősítették, tehát a szennyezettség mértéke egzakt módon felmérésre került. A második csoportba sorolhatóak azok a területek, amelyek szennyezettsége nincs tényfeltárással alátámasztva, csak valószínűsíthető a szennyezés ténye és mértéke. A potenciálisan szennyezett területek a korábbi KÁRINFO adatbázisban B1 adatlapon szerepeltek.

A tavalyi (2018) esztendőhöz képest az alábbi változás történt:

- 4157 hrsz. MAL egykori veszélyes hulladéklerakó (1952-1967 vadlerakó)

A MAL Zrt. „f.a.” tovább folytatja a 17 db monitoring kút rendszeres vizsgálatát. A kutak 2019. évi vizsgálati eredményei azt mutatják, hogy semmilyen tendencia nem figyelhető meg az egykori „vadlerakó” hulladéktest mozgásában és a szennyezettség mértékében.

A szennyezett és a potenciálisan szennyezett területek kármentesítési kötelezettsége és azok nyomon követése a terület tulajdonosát és/vagy a szennyezés okozóját terheli. Tekintettel arra, hogy az érintett területek egyike sem önkormányzati tulajdonú, a város költségvetéséből nem kell kármentesítést megvalósítani. A szennyezett területek közvetlen hatással vannak a város környezeti állapotára, ezért Önkormányzatunk továbbra is figyelemmel kíséri majd a területek sorsát!

IV. Környezet-egészségügy

A General Medicina Kft. által működtetett Pulmonológiai szakrendelés és gondozó által Várpalota Város Önkormányzata részére megküldött adatok szerint, a 2019. október 1. napján rendelkezésre álló adatok alapján az új nyilvántartásba vett (változás) légzőszervi betegek száma az alábbiak szerint alakult. A releváns kórformák szerinti, alább bemutatott táblázat tartalmazza az előző évhez viszonyított, fontosabb epidemiológiai adatokat.

-	2017	2018	2019
Asthma bronchiale allergiás	15 fő	13 fő	14 fő
Asthma bronchiale nem allergiás	12 fő	11 fő	8 fő
Rhinitis allergica	21 fő	32 fő	46 fő
Obstructiv bronchitis	29 fő	38 fő	44 fő
Primer hörgőrák nem kis sejtes	11 fő	15 fő	15 fő

A korábbi évek során az epidemiológiai adatok az alábbiak szerint alakultak:

Kórformák	2013 évben	2014 évben	2015 évben	2016 évben
Krónikus obstruktív légúti betegség /COPD/	920 fő	986 fő	1065 fő	1138 fő
Asthma bronchiale	1367 fő	1992 fő	2055 fő	2103 fő
Új primer hörgőrák	24 fő	26 fő	56 fő	27 fő
Rhinitisz allergica (Allergiás nátha)	3328 fő	3366 fő	3421 fő	3476 fő
Új rhinitisz allergica (Allergiás nátha)	64 fő	38 fő	55 fő	54 fő

ASZTMA

Az asztma az egyik leggyakoribb krónikus betegség, amely világszerte 334 millió embert érint. A betegek által jelzett, orvos diagnosztizálta asztma előfordulása átlagban 4,3%, a különböző országok között azonban nagy különbségek vannak. Az asztma epidemiológia meghatározását terminológiai pontatlanságok, az asztma diagnózisának értelmezése körüli bizonytalanságok nehezítik. Az asztma specifikus definíciója máig hiányzik; a szaknyelv egyaránt asztmának nevezi a reverzibilis légúti obstrukcióval, bronchialis hiperreaktivitással járó, sok esetben enyhe, természetes lefolyása során esetleg spontán gyógyuló, máskor a rendelkezésre álló kezeléssel nem kontrollálható, akár progresszív funkcióvesztéssel is járó, súlyos kórformákat. A ma asztmaként definiált betegség egy olyan szindrómának vagy szindrómák összességének tekinthető, melyben a fenotípusok, - tehát a betegség klinikai dimenzióinak megfigyelése alapján leírt betegcsoportok - között jelentős átfedések vannak. Ezen heterogén betegcsoportot leíró, általánosan elfogadott asztma definíciók (NIH/WHO, GINA) összetettségük révén alkalmatlanok epidemiológiai felmérésekhez. A felmérésekben jellemző asztma tünetként legtöbbször a „sípoló” légzés szerepel, ugyanakkor a szubjektív panaszokra alapozott felmérések hamis eredményeket szolgáltathatnak. Felnőttkorban, minden bizonnyal a legtöbb hibát a COPD elkülönítése jelenti.

A betegség gyakorisága a fejlett országokban a legmagasabb (pl. Ausztrália 21,0%) és a fejlődő országokban a legalacsonyabb (pl. Kína 0,2%). A betegség előfordulása valószínűleg jelentősen alábecsült azokon a helyeken, ahol az asztma gyógyszerek nem hozzáférhetőek, és a betegek nehezen jutnak orvosi ellátáshoz. A hazai asztma epidemiológiai adatok valójában nyilvántartási számok, a tüdőgondozói hálózatban asztma diagnózissal regisztrált felnőtt betegeket fedik. Ezekből a valós epidemiológiai helyzetre csak következtetni lehet. Az asztma mortalitással kapcsolatos adataink még ennél is nehezebben értékelhetők. A nyilvántartott asztmások aránya Európában 5-7% körül mozog. Magyarországon jelenleg a tüdőgondozókban regisztrált asztmások száma 316.098 (az elmúlt esztendőben 310.240), ami a teljes populációra vetítve alig 3 %-os prevalenciának felel meg, jóllehet a hazai nyilvántartásból hiányoznak a gyermekkori adatok. A nők-férfiak aránya 192208/123890-nek mutatkozott. A tavalyi esztendőhöz hasonlóan az idej adatokat a 18 évvel ezelőtti eredményekkel összehasonlítva megállapítható az asztma miatt nyilvántartott esetek számának lassú növekedése.

Az asthma bronchiale morbiditási adatainak alakulása hazánkban

Év	Nyilvántartásba vétel				Nyilvántartott állomány			
	férfiak	nők	együtt	%ooo	férfiak	nők	együtt	%ooo
2000	6 867	9 061	15 928	158	57 822	70 987	128 809	1 282
2001	7 216	9 827	17 043	169	63 044	78 742	141 786	1 412
2002	7 147	10 765	17 912	175	67 795	87 671	155 466	1 524
2003	7 299	11 381	18 680	184	73 491	97 832	171 323	1689
2004	6 634	10 606	17 240	169	78 126	105 987	184 113	1 815
2005	6 106	10 139	16 245	161	82 246	113 670	195 916	1 940
2006	6 539	11 208	17 747	176	86 582	122 521	209 103	2 071
2007	7 177	12 121	19 298	192	91 252	132 124	223 376	2 219
2008	6 322	11 187	17 509	174	94 623	139 194	233 817	2 323
2009	6 986	10 773	17 759	176	100 992	147 173	248 165	2 465
2010	5 960	9 506	15 466	154	99 344	149 549	248 893	2 477
2011	6 307	10 809	17 116	171	104 152	157 960	272 883	2 625
2012	5 195	9 096	14 291	144	108 090	164 793	272 883	2 740
2013	6 574	10 651	17 225	174	110 668	172 086	282 754	2 854
2014	5 782	10 054	15 836	160	112 440	177 761	290 201	2 938
2015	5 490	9 139	14 629	149	112 715	177 707	290 422	2 954
2016	5 731	9 025	14 756	150	118 826	185 689	304 515	3 098
2017	5 272	8 603	13 875	141	1209 35	189 305	310 240	3 156
2018	5 139	8 281	13 420	137	123 890	192 208	316 098	3 233

A regisztrált asztmások etiológiai és területi megoszlása 2019-ben

Megye/régió	Nyilvántartásba vétel				Nyilvántartott állomány			
	Allergiás incidencia		Nem all. incidencia		Allergiás prevalencia		Nem all. prevalencia	
	szám	%000	szám	%000	szám	%000	szám	%000
Budapest	1 625	92,9	1 126	64,4	41 675	2 382	17 769	1 016
Pest	660	52,3	386	30,6	20 059	1 590	7 553	599
Közép-Magyarország	2 285	75,9	1 512	50,2	61 734	2 050	25 322	841
Fejér	1 134	272,1	650	156,0	11 832	2 840	6 141	1 474
Komárom-Esztergom	350	117,7	213	71,6	7 922	2 663	2 891	972
Veszprém	181	53,0	184	53,9	7 899	2 314	4 524	1 325
Közép-Dunántúl	1 665	157,7	1 047	99,2	27 653	2 620	13 556	1 284
Győr-Moson-Sopron	359	77,8	35	7,6	12 078	2 617	3 025	655
Vas	51	20,1	22	8,7	4 303	1 699	1 934	764
Zala	153	56,5	130	48,0	6 243	2 307	2 022	747
Nyugat-Dunántúl	563	57,1	187	19,0	22 624	2 296	6 981	708
Baranya	291	80,0	275	75,6	7 514	2 066	3 439	946
Somogy	143	47,1	144	47,4	6 692	2 203	5 380	1 771
Tolna	113	51,5	182	83,0	6 268	2 858	1 953	890
Dél-Dunántúl	547	61,7	601	67,8	20 474	2 309	10 772	1 215
Borsod-Abaúj-Zemplén	370	57,1	422	65,1	10 919	1 684	8 385	1 294
Heves	354	119,7	254	85,9	8 084	2 733	4 224	1 428
Nógrád	169	88,5	89	46,6	4 883	2 557	2 210	1 157
Észak-Magyarország	893	78,7	765	67,4	23 886	2 105	14 819	1 306
Hajdú-Bihar	256	48,3	491	92,6	7 589	1 431	4 827	910
Jász-Nagykun-Szolnok	308	83,0	320	86,2	8 975	2 417	8 340	2 246
Szabolcs-Szatmár-Bereg	386	69,1	258	46,2	14 459	2 590	7 360	1 318
Észak-Alföld	950	65,1	1 069	73,2	31 023	2 125	20 527	1 406
Bács-Kiskun	184	36,4	371	73,4	8 096	1 601	6 042	1 195
Békés	236	69,8	253	74,8	7 826	2 315	4 532	1 341
Csongrád	206	51,5	86	21,5	7 203	1 800	3 028	757
Dél-Alföld	626	50,3	710	57,1	23 125	1 859	13 602	1 094
Összesen	7 529	77,0	5 891	60,2	210 519	2 153	105 579	1 080

RHINITIS ALLERGICA

A tüdőgondozókban az asztma mellett nyilvántartott másik nagy betegcsoport az allergiás rhinitis, amely nem ritkán társbetegségként jelenik meg. Az idei esztendőben a nyilvántartott betegszám 334.665 volt (az előző évben 321.366). Az adat, bár enyhe emelkedést mutat, a megelőző évekhez képest érdemi változást nem jelent. A rhinitis valós hazai morbiditására ebből az adatból nem lehet következtetni, tekintve, hogy a betegség igazolásában és gondozásában több szakterület (fül-orr-gégészet, allergológia) is érintett, továbbá ismert, hogy a rhinitises betegek egy része nem fordul orvoshoz. Az allergiás rhinitis epidemiológiai felmérésekből ismert valódi hazai prevalenciája átlagosan 10% körüli lehet. A rhinitis elleni gyógyszerek felírhatóságának 2009-es változása nyomán, jelentősen csökkent a tüdőgondozói hálózatban regisztrált új esetek száma.

A rhinitis allergica morbiditása megyei bontásban

Megye/régió	Nyilvántartásba vétel		Nyilvántartott állomány	
	szám	%000	szám	%000
Budapest	855	49	63 483	3 628
Pest	270	21	28 392	2 250
Közép-Magyarország	1 125	37	91 875	3 051
Fejér	815	196	16 391	3 934
Komárom-Esztergom	314	106	22 855	7 684
Veszprém	224	66	15 989	4 683
Közép-Dunántúl	1 353	128	55 235	5 233
Győr-Moson-Sopron	168	36	19 059	4 130
Vas	128	51	8 895	3 512
Zala	229	85	15 069	5 568
Nyugat-Dunántúl	525	53	43 023	4 366
Baranya	208	57	11 426	3 141
Somogy	63	21	4 755	1 565
Tolna	43	20	21 208	9 670
Dél-Dunántúl	314	35	37 389	4 216
Borsod-Abaúj-Zemplén	198	31	9 809	1 513
Heves	223	75	18 392	6 218
Nógrád	197	103	5 904	3 092
Észak-Magyarország	618	54	34 105	3 005
Hajdú-Bihar	18	3	5 571	1 050
Jász-Nagykun-Szolnok	110	30	8 879	2 392
Szabolcs-Szatmár-Bereg	691	124	29 710	5 321
Észak-Alföld	819	56	44 160	3 024
Bács-Kiskun	139	27	12 823	2 536
Békés	93	28	8 234	2 436
Csongrád	50	12	7 821	1 954
Dél-Alföld	282	23	28 878	2 322
Összesen	5 036	52	334 665	3 423

COPD

A COPD előfordulási gyakorisága a világ különböző pontjain jelentősen eltérnek egymástól: USA 8,5%, Mexikó 20%, Kína 3,9%, India 12,5%, Hollandia 3%, Ausztria 26,1%. Az adatok széles szórását, leginkább a COPD diagnosztikus kritériumainak eltérései magyarázzák. A különböző patológia folyamatok ellenére a COPD klinikai képe meglepően egységes: terhelésre fellépő progresszív légszomj, fokozatosan súlyosbodó fizikai terhelhetőség a vezető panaszok. A hazai diagnosztikus irányelv a COPD-t részlegesen reverzibilis, krónikus, obstruktív tüdőbetegségnek tartja. A légúti áramlási ellenállás-fokozódás a légutak és/vagy alveolusok szövetkárosító gázok és részecskék inhalációja okozta károsodásának a következménye. A hazai epidemiológiai változások, az előző évvel összehasonlítva, kicsik: a

nyilvántartott COPD-s betegszám az elmúlt 5 évben stagnál ill. alig emelkedik (a 2017-2018 közötti növekedés 1616 beteg). A megyei incidencia sorrendjében változatlanul Vas megye mutatja a legalacsonyabb értéket (mögötte, nagyjából azonos incidenciával, Győr-Moson-Sopron, Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar, Nógrád, Veszprém, Pest megyék következnek), míg a legmagasabb értékeket Baranya, Jász-Nagykun-Szolnok, Heves, és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékből jelentették. Említést érdemel, hogy a férfi betegek száma 2000-ben 38%-kal meghaladta a nőket, míg most a nők 5%-kal meghaladják a COPD-s férfiak számát

A COPD morbiditása megyei bontásban

Megye/régió	Nyilvántartásba vétel		Nyilvántartott állomány	
	szám	%000	szám	%000
Budapest	2 516	144	39 975	2 285
Pest	1 093	87	15 383	1 219
Közép-Magyarország	3 609	120	55 358	1 838
Fejér	515	124	7 475	1 794
Komárom-Esztergom	407	137	6 533	2 196
Veszprém	295	86	5 916	1 733
Közép-Dunántúl	1 217	115	19 924	1 888
Győr-Moson-Sopron	353	76	5 471	1 185
Vas	70	28	3 796	1 499
Zala	392	145	5 291	1 955
Nyugat-Dunántúl	815	83	14 558	1 477
Baranya	783	215	9 001	2 475
Somogy	466	153	6 598	2 172
Tolna	265	121	5 040	2 298
Dél-Dunántúl	1 514	171	20 639	2 327
Borsod-Abaúj-Zemplén	1 124	173	15 458	2 385
Heves	532	180	9 284	3 139
Nógrád	159	83	2 811	1 472
Észak-Magyarország	1 815	160	27 553	2 428
Hajdú-Bihar	424	80	7 270	1 370
Jász-Nagykun-Szolnok	747	201	10 046	2 706
Szabolcs-Szatmár-Bereg	807	145	17 515	3 137
Észak-Alföld	1 978	135	34 831	2 386
Bács-Kiskun	728	144	7 880	1 559
Békés	264	78	7 213	2 134
Csongrád	316	79	5 597	1 398
Dél-Alföld	1 308	105	20 690	1 663
Összesen	12 256	125	193 553	1 979

TÜDŐRÁK

A Nemzeti Rákregiszter és a KSH halálozási statisztikája alapján mintegy tízezerre tehető a tüdőrák incidencia reális számadata, ami az utóbbi években stabilizálódott. A tavalyi esztendő vége a tüdőrák menedzselését tekintve mérföldkőnek tekinthető. Ezt egyrészt azzal indokolhatjuk, hogy az európai alacsony dózisú sugárterheléssel járó natív mellkasi CT-vel történt több ezres rizikócsoporthoz képest a mortalitás csökkenést megerősítve a korábbi amerikai szűrővizsgálat eredményeit. A hazai éves, mellkasröntgen vizsgálattal történő szűrővizsgálatok, bár nem evidencia értékűek a tüdőrák szűrését illetően, numerikusan a tüdőrák korai felfedezésének egyik eszközét jelentik.

Másrészt a terápiás lehetőségeink tárházának növekedése is jelzi az egyértelmű előrelépést. A kissejtes tüdőrákban evidenciává vált az immunterápia és a citotoxikus kemoterápia kombinálásának nagyobb hatékonysága a hagyományos kemoterápiához képest. Ez az előny még csak hónapokban mérhető, de reménykedünk abban, hogy a kissejtes tüdőrák heterogenitását is figyelembe véve a személyre szabott kezelésnek a kiszélesítésével, az újabb és újabb kombinációknak a terápiába történő beépítésével tovább javulnak az eredmények. A nem kissejtes tüdőrákban az onkogén addiktív tumorok esetén a célzott terápiás lehetőségek tárháza is bővül. Jelenleg a biomarker szelekción alapuló célzott terápiás lehetőségek főként a nem kissejtes tüdőrákos betegek mintegy felét kitevő adenokarcinóma esetén játszanak fontos szerepet, mintegy tizenöt százalékban. A közeljövőben a célzott terápiás lehetőségek tárházának drasztikus növekedése várható, ritka betegségként, az újabb és újabb genetikai eltérésekhez kötött új célzott terápiás lehetőségeként, betegcsoportonkénti egy-egy százalék körüli várható incidenciával. Igazi áttörés figyelhető meg a nem onkogén addiktív nem kissejtes tüdőrákok vonatkozásában az immunterápia alkalmazásával monoterápiában, mind pedig a citotoxikus kemoterápiával kombinálva. Korábban ezek a betegek voltak a legkevésbé sikeresen kezelhetők. E betegcsoportot döntően a dohányzással összefüggő karcinogenezis jellemzi. Az immunellenőrző terápia beépítésével mind a négyes stádiumú betegek esetén, mind pedig a lokálisan kiterjedt stádiumú betegekénél is a túlélési nyereség, a megnyert élettartam, már messze nem hónapokban, hanem években mérhető.

A patológiai típusok nem változtak, úgy tűnik, hogy a laphámsejtes és a nem laphámsejtes tüdőrák, illetőleg a kissejtes tüdőrák aránya „beállt”, semmi nem indokolja, hogy a közeljövőben ebben változás állna elő. Összességében a betegek közel felét az adenokarcinóma teszi ki, s a laphámsejtes tüdőrák 25%-ban fordul elő, s a kissejtes tüdőrák 14%-kal szintén stagnál. A fenti javuló tendenciák ellenére a nemzetközi összehasonlításban sajnálatos vezető pozíciót jelentenek hazánk számára mind a tüdőrák előfordulási, mind pedig a halálozási aránya tekintetében.

Hörgőrákos megbetegedések morbiditási és mortalitási adatai hazánkban

Év	Új betegek		Összes regisztrált		Nemzeti rákregiszter incidencia	KSH mortalitás
	szám	%000	szám	%000	szám	szám
1970	2 530	14,5	3 076	29,7		
1980	3 960	37,0	5 508	51,4		
1985	4 553	42,7	6 431	60,3		
1990	5 269	49,8	8 197	78,8		
1995	5 808	56,7	10 729	105,0		
2000	6 255	62,3	13 374	133,0		
2001	6 252	62,3	14 179	141,0	11 620	7 902
2002	6 361	62,4	14 996	147,0	11 079	7 939
2003	6 576	64,8	15 712	155,0	10 571	8 201
2004	6 516	64,4	16 662	165,0	10 042	8 260
2005	6 555	64,9	17 560	174,0	10 161	7 571
2006	6 519	64,7	18 501	183,0	10 481	7 721
2007	6 062	60,2	19 473	194,0	10 404	8 123
2008	5 812	57,7	20 319	202,0	11 014	8 330
2009	6 224	61,8	20 015	199,0	10 935	8 453
2010	5 699	56,6	19 694	196,0	10 706	8 648
2014	5 189	52,5	21 226	215,0	11 646	8 733
2015	4 814	49,0	21 874	223,0	11 753	8 753
2016	4 926	50,1	22 263	226,0		8 883
2017	4 641	47,5	22 609	230,0		8 840
2018	4 327	44,3	22 671	232,0		

V. Vízelvezetés, vízellátás, szennyvíztisztítás

Az ivóvíz ellátási, szennyvízelvezetési, szennyvíztisztítási feladatait a Bakonykarszt Zrt. végzi településünkön. A 2019 évben végrehajtott fejlesztések, felújítások az alábbiak szerint alakultak:

Megvalósult új vízbekötések száma: 10 db

Megvalósult új szennyvíz csatlakozások száma: 11 db

Lakosságot érintő fejlesztések: 15 db bekötés felújítás történt az ivóvíz hálózaton

4 db bekötés felújítás történt a szennyvíz hálózaton

2019 esztendőben az ivóvíz hálózatot érintő rekonstrukciók:

- Várpalota, Kálvária utca 4: részleges felújítási munkák, 203 fm (KPE, átmérő D63)
- Várpalota, Muskotály utca: hálózat bővítése, 92 fm (KPE, átmérő D110)
- Várpalota-Inota távvezeték egy szakaszának béleléssel történő felújítása 60 fm (átmérő D200)
- Várpalota, Bányabekötő utca: vezetékhalózat rekonstrukciója
35 fm (átmérő: D 160)
36 fm (átmérő:D 90)
45 fm (átmérő:D 110)
- Várpalota, Bezerédi utca: gerincvezeték felújítása 20 fm (KPE átmérő D 63)

2019 esztendőben a szennyvíz hálózatot érintő rekonstrukciók:

- Várpalota uszoda miatt szükséges szennyvízvezeték átépítése és bővítése
- Várpalota, Szent István utca gerincvezeték felújítása 40 fm (KGPVC átmérő: D 200)
- Várpalota, Bányabekötő utca szennyvízcsatorna építés a Vasútállomásig 137 fm hosszban. (átmérő: D 300)
- Bányabekötő utcában kialakított szennyvízátemelő üzemem kívül helyezése

Az idei évben a Bakonykariszt Zrt. további rekonstrukciós munkákat már nem tervez. Az ivóvízminőségben az elmúlt időszakban változás nem történt. Az ivóvízminőségre vonatkozó főbb adatok az alábbiak szerint alakultak:

	Átlagérték településre	Határérték
Ammónium-ion	< 0.02 mg/L	0.20 mg/L
Fajl. el. vezetőképesség (20 °C)	626.27 µS/cm	2500 µS/cm
Kalcium	87 mg/L	- mg/L
Kálium	1 mg/L	- mg/L
Kémiai oxigénigény (KOI ps)	0.6 mg/L	3.50 mg/L
Klorid	3 mg/L	100 mg/L
Magnézium	41.9 mg/L	- mg/L
Mangán	< 0.02 mg/L	0.05 mg/L
m-lúgosság	8 mmol/L	- mmol/L
Nátrium	3 mg/L	200 mg/L
Nitrát	4 mg/L	50 mg/L
Nitrit	< 0.01 mg/L	0.10 mg/L

Összes keménység	22 nk°	>5 és <35 nk°
pH	7.50 -	>6.50 és <9.50 -
Szulfát	11 mg/L	250 mg/L
Vas	< 0.03 mg/L	0.20 mg/L

Az aktuális részletes adatok a Bakonykarszt Zrt. honlapján (https://bakonykarszt.hu/water_quality?region_city=401) megtalálhatók.

VI. Levegő állapota

A levegőszennyezettség kialakulása összetett, több befolyásoló tényezőtől függő folyamat. A kibocsátott légszennyező anyag mennyisége mellett meghatározóak a szennyező anyagok fizikai kémiai tulajdonságai, egymással való kölcsönhatásuk, a kibocsátás talajszinttől mért magassága, az adott terület domborzati viszonyai, beépítettség és a meteorológiai körülmények is. A sok befolyásoló tényező miatt egyforma nagyságú emisszió esetén a település területein térben és időben is jelentősen eltérő levegőszennyezettség alakulhat ki. Az egyes meghatározó tényezők némelyike csak kismértékben, vagy egyáltalán nem befolyásolható.

A levegőszennyezettség kedvező változását célzó intézkedések döntően a légszennyező anyag kibocsátások, a közlekedési, ipari, háztartási emissziók csökkentésére irányulnak, attól függően, hogy az adott területen mely kibocsátási forma határozza meg elsődlegesen a terheltséget.

A gépjárműforgalom a kialakuló levegőszennyezettség tekintetében az egyik meghatározó tényező, amely a sűrűn beépített, nehezen átszellőző, jelentős gépjárműforgalmat lebonyolító területeken okoz az emberi egészségre káros, egészségügyi határérték feletti levegőszennyezettségi szinteket.

A gépjármű közlekedés okozta levegőszennyezettség csökkentése szempontjából fontos fejlesztést jelentett a 2018. közepén átadásra került elkerülő út, mely a belterületen áthaladó 8. számú főút jelentős forgalmát a városon kívülre terelte.

Az elkerülő út átadását követően a kisvárosias gépjárműforgalom miatt a belterületi utakon (kevés kivétellel, rövid időszakokat leszámítva) nem alakulnak ki hosszan tartó torlódások, dugók. Az átszellőzés, a légszennyező anyagok elkeveredése, felhígulása jól biztosított, így a gépjárműforgalomból származó kibocsátás kedvezőtlen hatása nem erőteljes.

A kertvárosias jellegű, családi házas zöldövezeti városrészek 1-2 szintes beépítésű területei mellett megtalálhatók a központi részen a többemeletes lakótelepi lakóépületek is. A kertvárosi részekben a háztartási kibocsátások két formában jelentkezhetnek. Egyrészt az egyedi, elsősorban szilárd tüzelőanyaggal működő fűtőberendezésekkel rendelkező lakóházak fűtéséhez kapcsolódó-, illetve a kerti hulladékok, avarégetés során keletkező kibocsátások formájában.

A településen üzemelő ipari pontforrások környezeti levegőre gyakorolt hatása a magasban történő kibocsátásnak és a hígulásnak köszönhetően a talaj közelben – a határértékekkel szabályozott szennyező komponensek tekintetében – jelentősen lecsökken. Normál üzemmenet esetén az ipari pontforrások káros, határérték feletti levegőszennyezettséget nem okozhatnak.

A településen az uralkodó szélirány jellemzően északnyugati. A településtől északnyugatra eső területeken nem található jelentős kibocsátásokkal rendelkező iparvidék, ezért az ipari

tevékenység okozta kibocsátásból származó transzmisszió hatása Várpalota város esetében viszonylag csekély.

Nem elhanyagolható azonban más területekről, illetve a nagy távolságokból, országhatáron túlról, transzportfolyamatok révén érkező, nem ipari és egyéb forrásokból származó szennyezés. Ez elsősorban a téli fűtési időszakban egyértelmű, ami a szilárd tüzelőanyagokon alapuló hőenergia termelés és a lakossági tüzelés kedvezőtlen hatására utal.

Várpalota városban elhelyezett mérőpontok adatai:

A folyamatos mérést biztosító monitorállomás (konténer) az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózaton (OLM) belül városi, közlekedési besorolású.

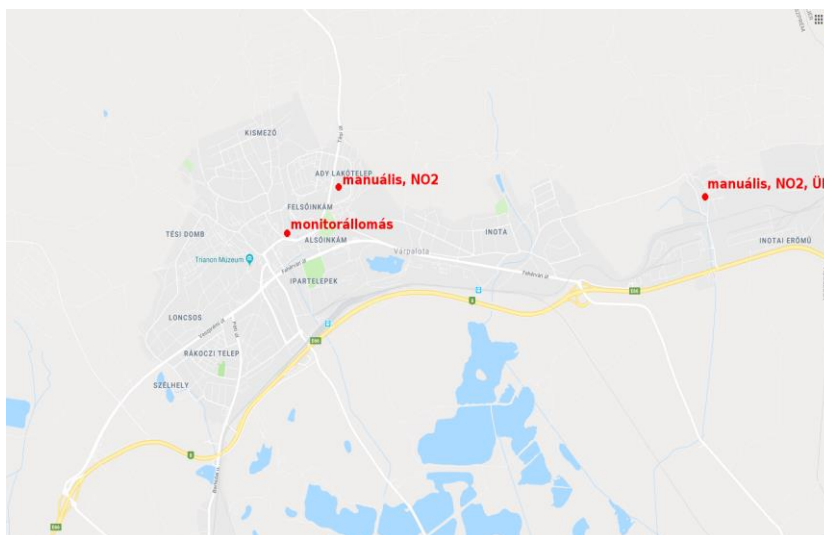
Állomás helye:	Várpalota, Szent István út, Honvéd u. sarok
KSH kód:	11439
Állomáskód:	HUVP05
Földrajzi koordinátái:	47°12,106' 18°08,573'
EOV:	581479K; 206785É
Tengerszint feletti magassága:	170 m

A várpalotai mérőkonténer SO₂, NO₂, NO_x, CO, O₃ és PM₁₀ szilárd részecskék koncentrációját méri. A mért adatok a <http://www.levegominoseg.hu/automata-merohalozat> internet címen nyomon követhetők. Ezen automata mérőhálózat adatai alapján összességében megállapítható, hogy Várpalotán a kén-dioxid, szén-monoxid szennyezettség szempontjából a levegőminőség kiváló, ózon, nitrogén-oxidok és szálló por szennyezettség szempontjából a levegőminőség jó. Ezen minősítések megegyeznek a 2018 esztendő hasonló időszakában minősített értékekkel, tehát a levegő minőségében jelentős, érdemi változás nem mutatkozik.

Az automata mérőhálózat keretén belül működő konténeren kívüli ún. manuális mérőhálózattal is kiegészülnek a levegőminőségi mérések, amely az egész országot befedő hálózat, az úgynevezett RIV (regionális immisszió vizsgáló állomás) "off-line" mérőhálózat jogutódjának tekinthető, amelyben a mérések kiterjednek a nitrogén-dioxid és az ülepedő por immisszió meghatározására. A mért adatok a <http://www.levegominoseg.hu/manualis-merohalozat> internet címen hozzáférhetők. Az adatok megerősítik az automata mérőhálózat eredményeit, valamint az automatamérő hálózathoz képest plusz információként kijelenthető, hogy ülepedő por szennyezettséget tekintve a levegőminőség – a tavalyi évhez hasonlóan - kiváló. Az állomás nyitott területen, a Szent István út mellett, gépjárműforgalom kibocsátása által jelentős mértékben terhelt helyen üzemel.

Várpalota területén, a fenti mérőponton kívül, az OLM manuális mérőhálózat mérési programjában további két ponton, 24 órás mintavételi idővel nitrogén-dioxid, illetve 30 napos mintavételi idővel ülepedő por mérése is történik:

Várpalota, Tési út (Óvoda)	EOTR: 20705823	nitrogén-dioxid
Várpalota, Készenléti ltp.(Iskola)	EOTR: 20685861	nitrogén-dioxid, ülepedő por

A mérési pontok helyszínei Várpalotán

A MÉRÉSI EREDMÉNYEK

A mérési eredmények értékelése a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló **4/2011. (I. 14.) VM rendelet** által rögzített, kiemelt légszennyező anyagokra vonatkozó egészségügyi határértékek és a tervezési irányértékek figyelembevételével történhet. A szén-monoxid, nitrogén-oxidok, kén-dioxid és ózon komponensek esetében az 1 órás és 24 órás átlagok, a PM₁₀ komponens esetében a 24 órás átlagok, az ülepedő por esetében a 30 napra vonatkozó átlagok tekintendők az értékelés alapjának. Mivel a vizsgált mérési időszak nem terjed ki egy teljes évre, ezért az éves határértékek alapján történő értékelés csak tájékoztató jellegű lehet. A fenti rendelet által a mért légszennyező anyagokra rögzített egészségügyi határértékeket, illetve tervezési irányértékeket az **1a., 1.b és 1-10. táblázatok** tartalmazzák.

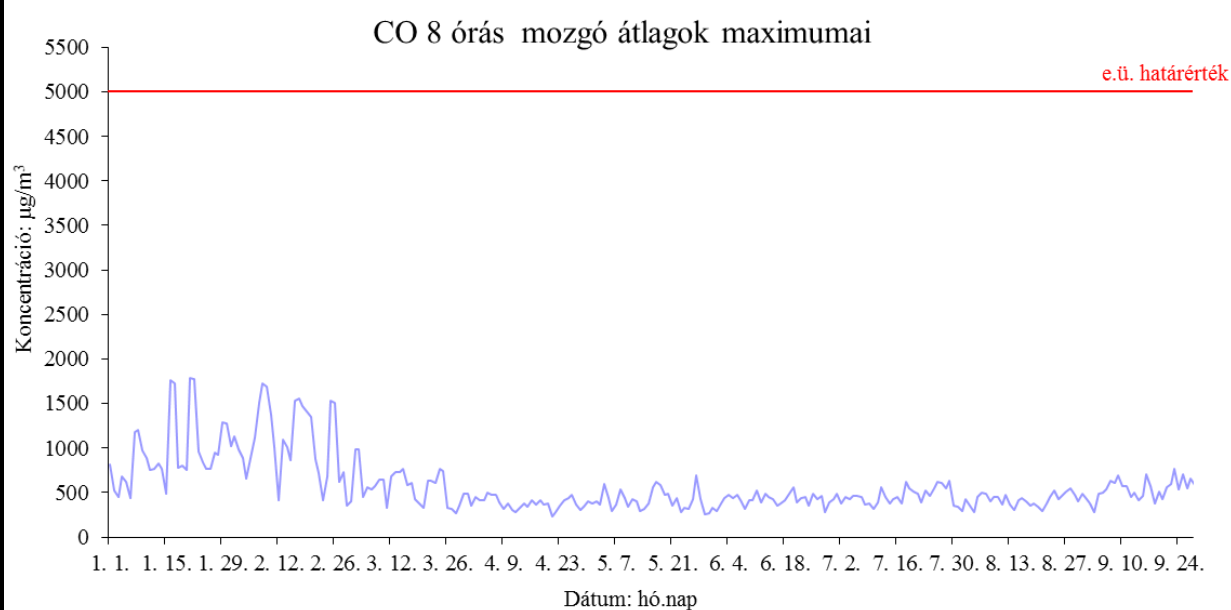
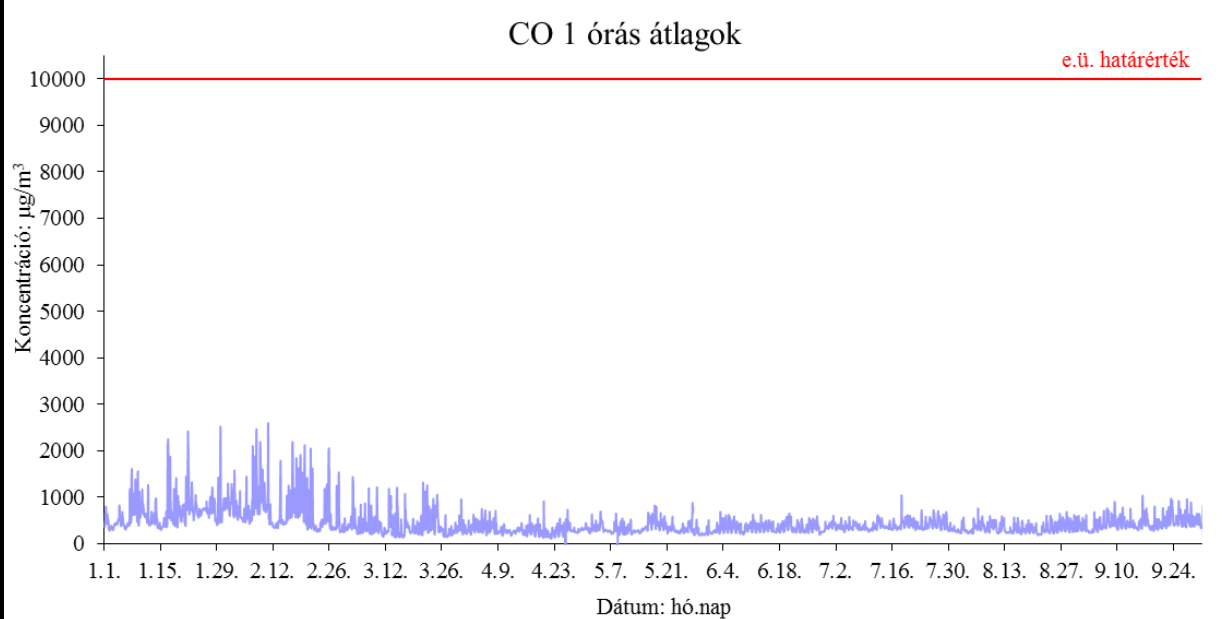
1a. táblázat: A légszennyező anyagok egészségügyi határértékei				
Légszennyező anyag	Veszélyességi fokozat	Egészségügyi határérték µg/m ³		
		1 órás	24 órás	1 éves
PM ₁₀	III.	-	50	40
CO	II.	10000	5000	3000
NO ₂	III.	100	85	40
SO ₂	III.	250	125	50
O ₃	I.	-	120	120
1b. táblázat: A légszennyező anyagok tervezési irányértékei				
Légszennyező anyag	Veszélyességi fokozat	Tervezési irányérték		
		Órás	24 órás	Éves
NO _x (mint NO ₂)	I	200 µg/m ³	150 µg/m ³	-
Ülepedő por	I	-	16 g/m ² * 30 nap	120 t/km ² * év

Megjegyzés:

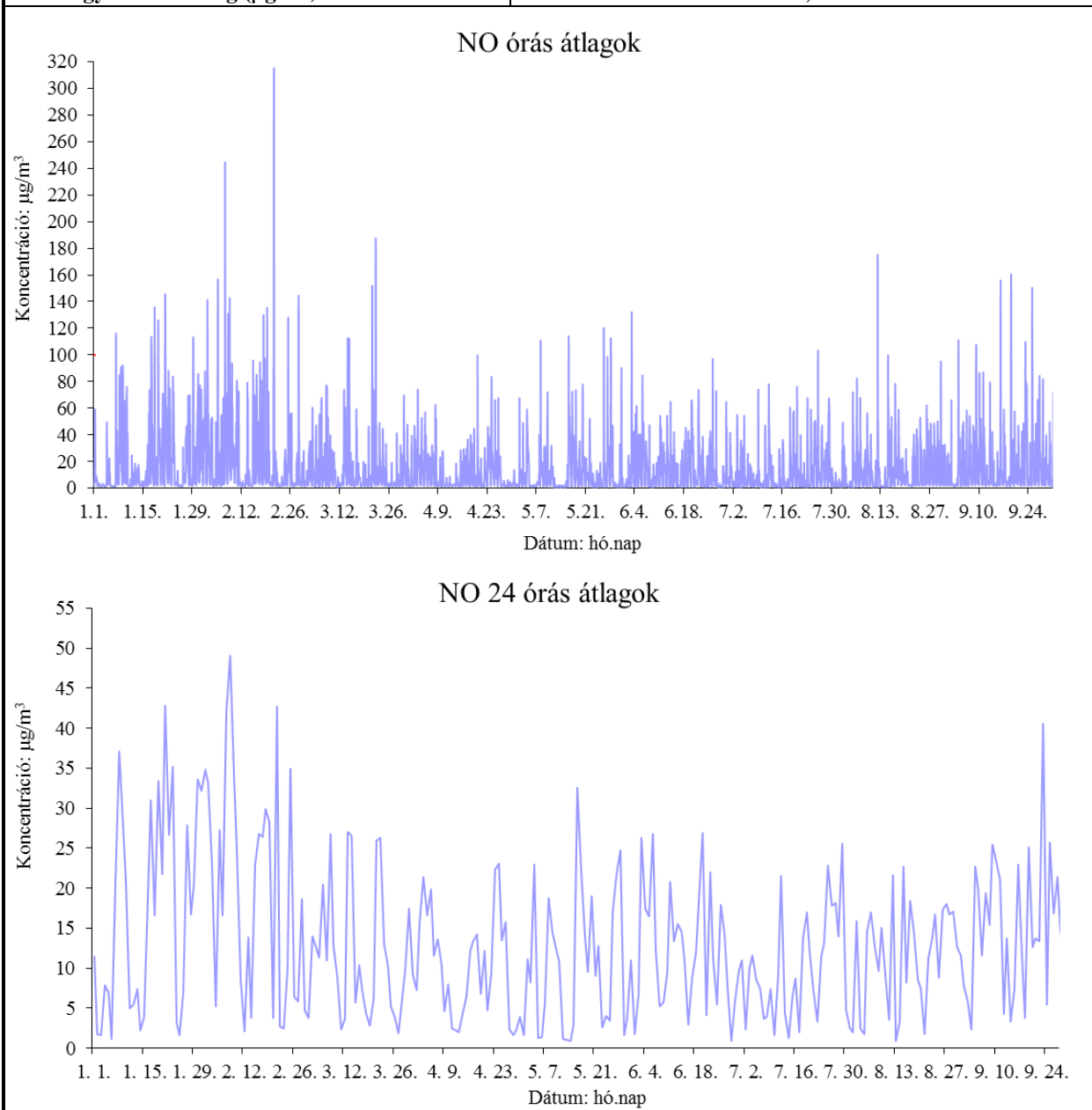
A 4/2011 (I.14.)VM rendelet szerint annak 2. mellékletében felsorolt légszennyező anyagok tervezési irányértékei a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységek esetén a területek vizsgált időszakra és körülményekre vonatkozó aktuális levegőterheltségi szintjének megítéléséhez, a terjedési modellek, hatásvizsgálatok készítéséhez javasolt irányértékek.

1. táblázat: CO mérési eredmények, monitorállomás

Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
CO 1 órás átlagok szórása ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	344,0	102,7	118,7
CO 1 órás átlagok maximuma ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2593,1	913,3	1036,6
CO 1 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-	-
CO napi 8 órás csúszó átlag maximumok szórása ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	399,5	85,1	103,6
CO napi 8 órás csúszó átlagok maximuma ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1791,0	694,0	7665,8
CO napi 8 órás csúszó átlag maximum határérték túllépések száma	-	-	-
CO átlag a teljes mérési időszakra ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	583,7	331,5	394,7
Tárgyévi éves átlag ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	436,6*		
Éves határérték túllépés	-		

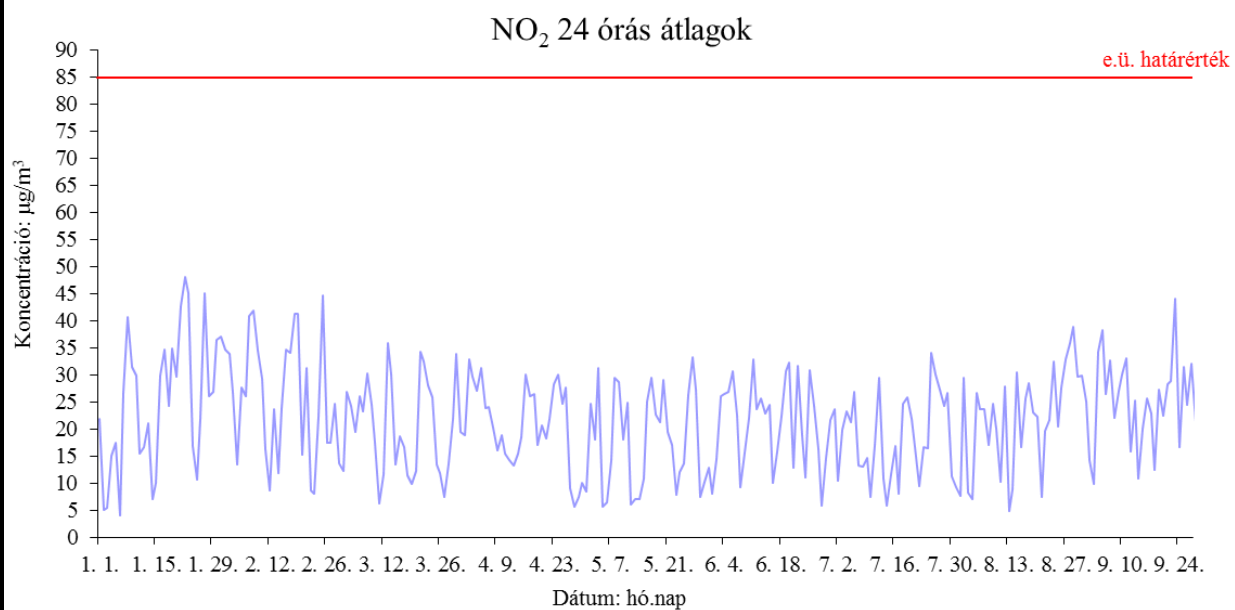
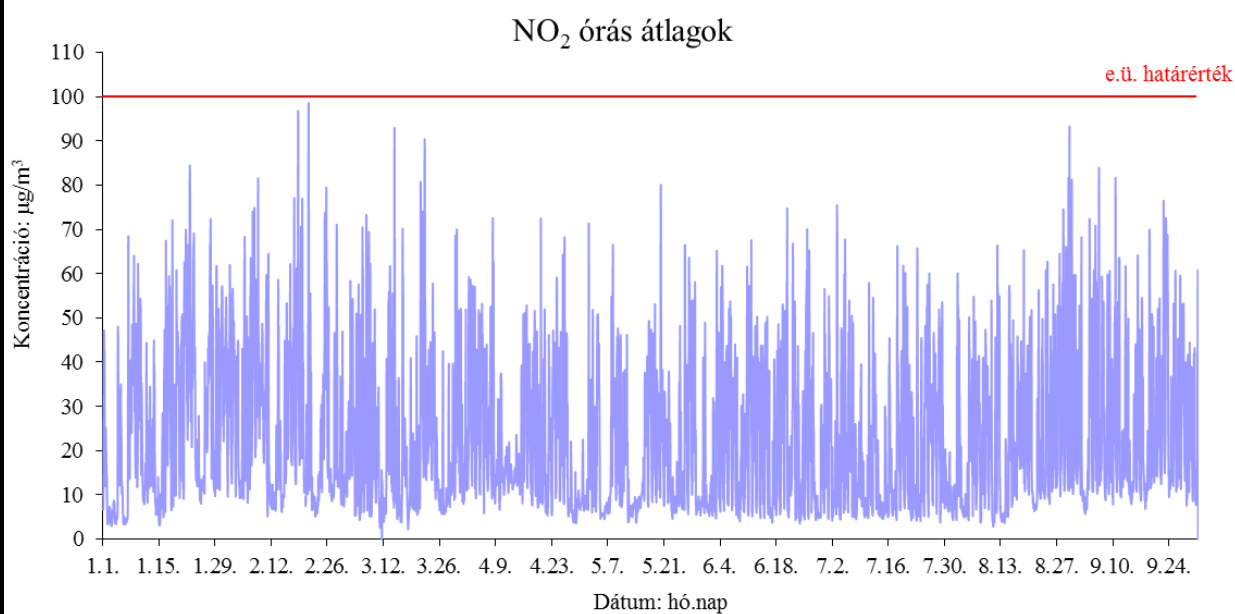

2. táblázat: NO mérési eredmények; monitorállomás			
Mérési időszak (éééé.hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
NO 1 órás átlagok szórása ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	25,6	15,2	17,5
NO 1 órás átlagok maximuma ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	313,4	131,2	174,6
NO 24 órás átlagok szórása ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	12,3	7,5	7,5
NO 24 órás átlagok maximuma ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	49,1	32,5	40,6
NO átlag a teljes mérési időszakra ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	16,3	11,0	12,1
NO tárgyévi éves átlag ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	13,1*		

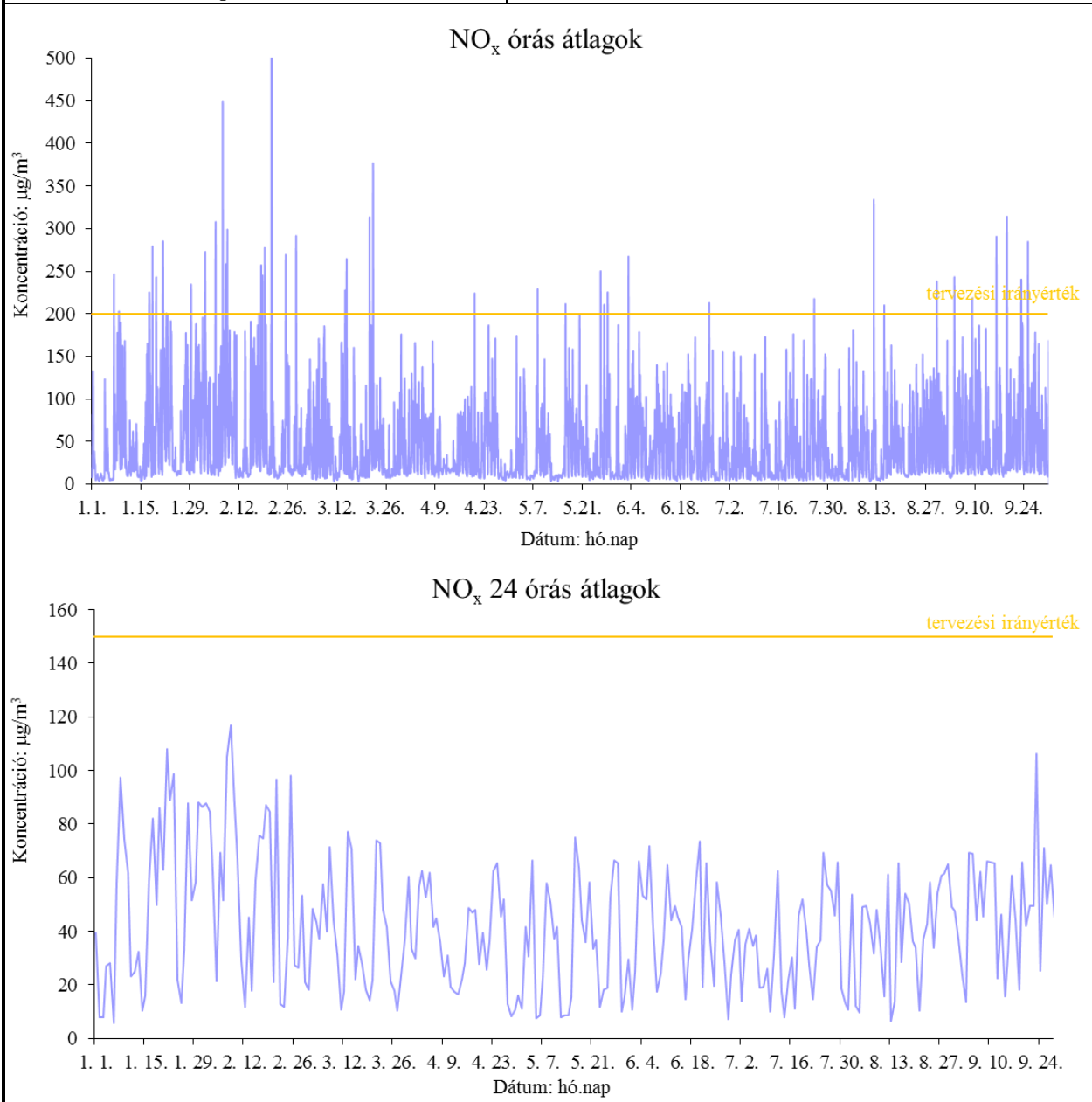

3. táblázat: NO₂ mérési eredmények, monitorállomás

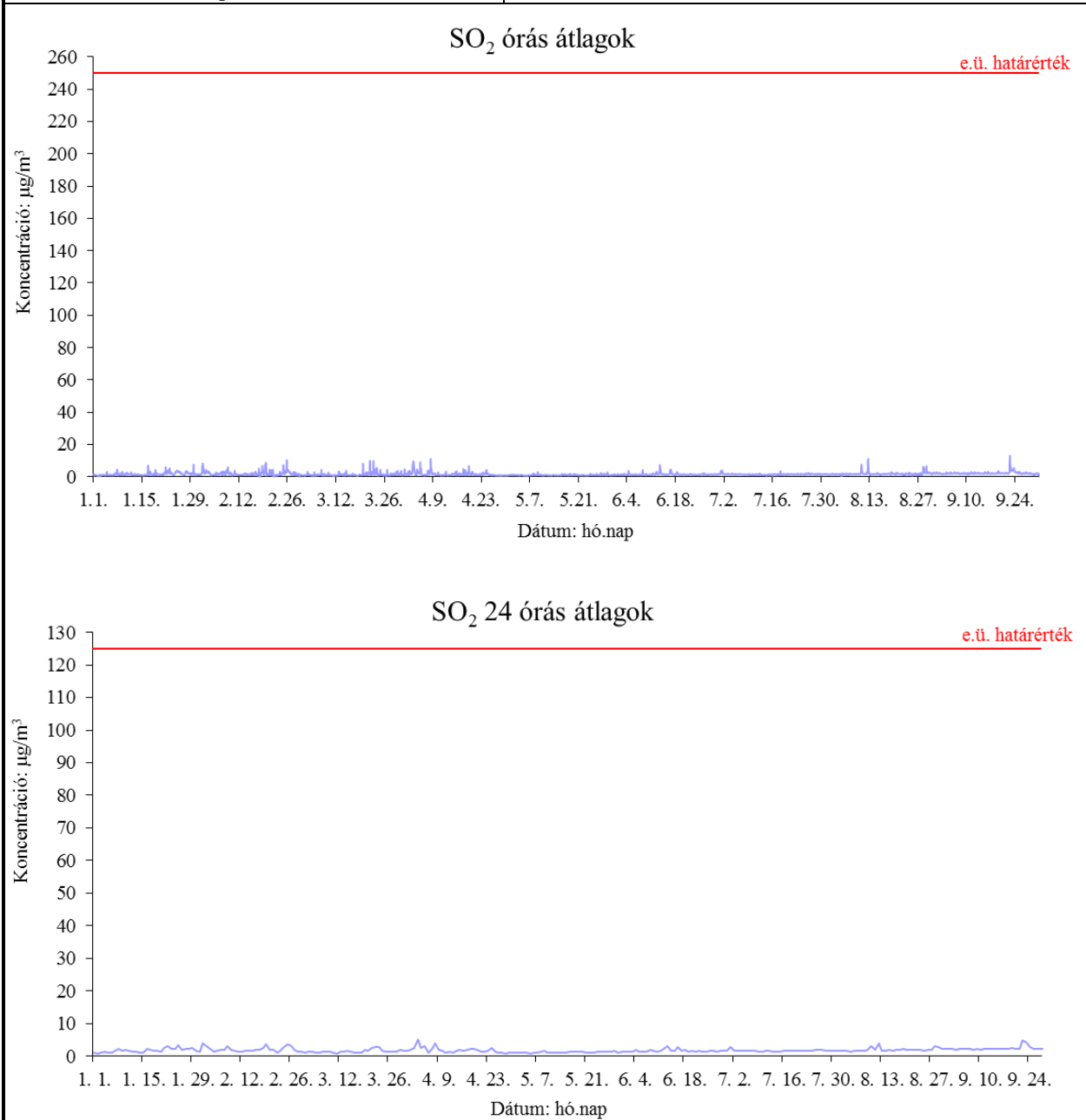
Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
NO ₂ 1 órás átlagok szórása (µg/m ³)	17,0	14,0	15,7
NO ₂ 1 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	98,2	80,0	93,2
NO ₂ 1 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-	-
NO ₂ 24 órás átlagok szórása (µg/m ³)	11,1	8,2	8,7
NO ₂ 24 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	48,0	33,2	44,2
NO ₂ 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-	-
NO ₂ átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	23,8	19,9	21,1
NO ₂ tárgyévi éves átlag (µg/m ³)	21,6*		
Éves határérték túllépés	-		

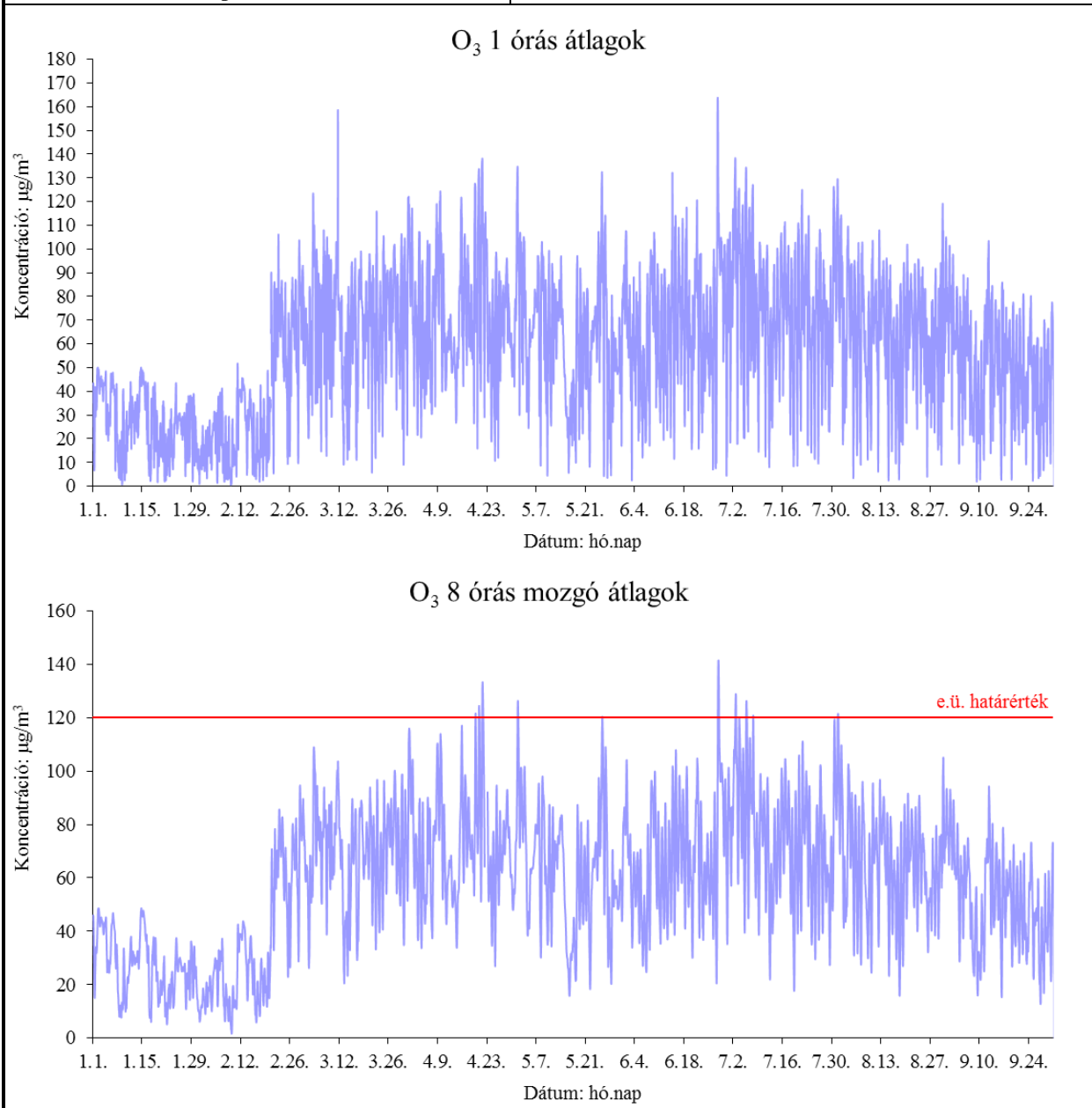
4. táblázat: NO_x mérési eredmények, monitorállomás			
Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
NO _x 1 órás átlagok szórása (µg/m ³)	53,9	35,8	40,6
NO _x 1 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	578,7	266,6	331,3
NO _x 1 órás tervezési irányérték túllépések száma	39	10	16
NO _x 24 órás átlagok szórása (µg/m ³)	29,5	19,2	19,6
NO _x 24 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	117,0	75,0	106,3
NO _x 24 órás tervezési irányérték túllépések száma	-	-	-
NO _x átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	48,7	36,7	40,3
NO _x tárgyévi éves átlag (µg/m ³)	41,9*		
Éves határérték túllépés	-		

5. táblázat: SO₂ mérési eredmények, monitorállomás			
Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
SO ₂ 1 órás átlagok szórása (µg/m ³)	1,1	0,9	0,8
SO ₂ 1 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	10,5	11,2	13,2
SO ₂ 1 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-	-
SO ₂ 24 órás átlagok szórása (µg/m ³)	0,7	0,6	0,6
SO ₂ 24 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	4,0	5,2	4,7
SO ₂ 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-	-
SO ₂ átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	1,8	1,6	1,9
SO ₂ tárgyévi éves átlag (µg/m ³)	1,8*		
Éves határérték túllépés	-		

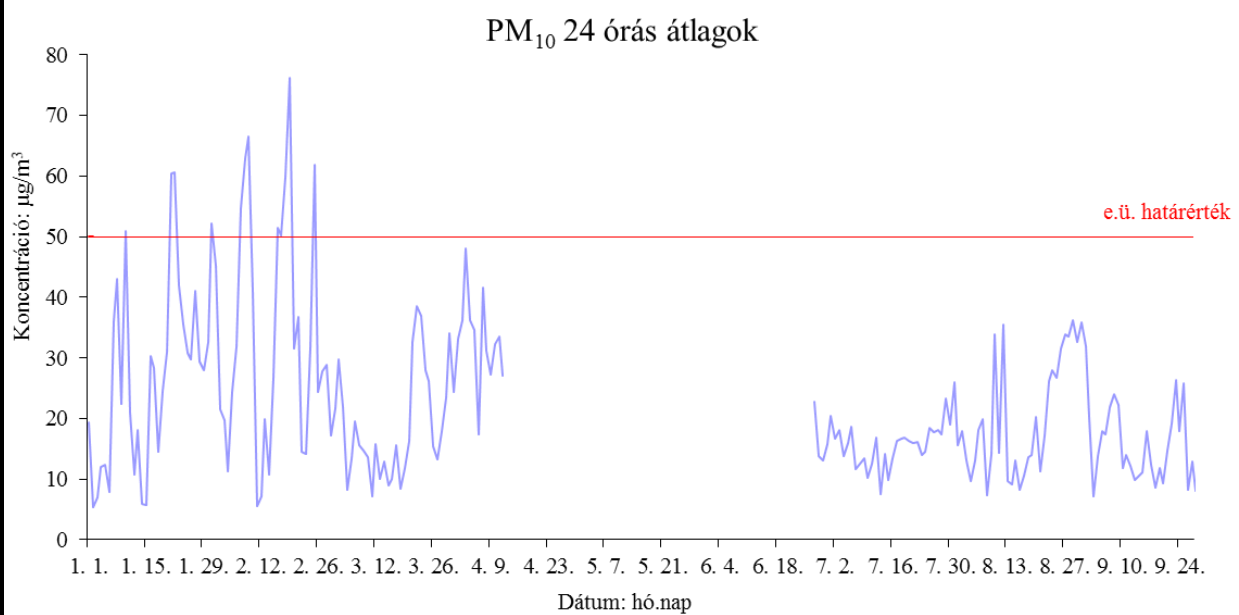
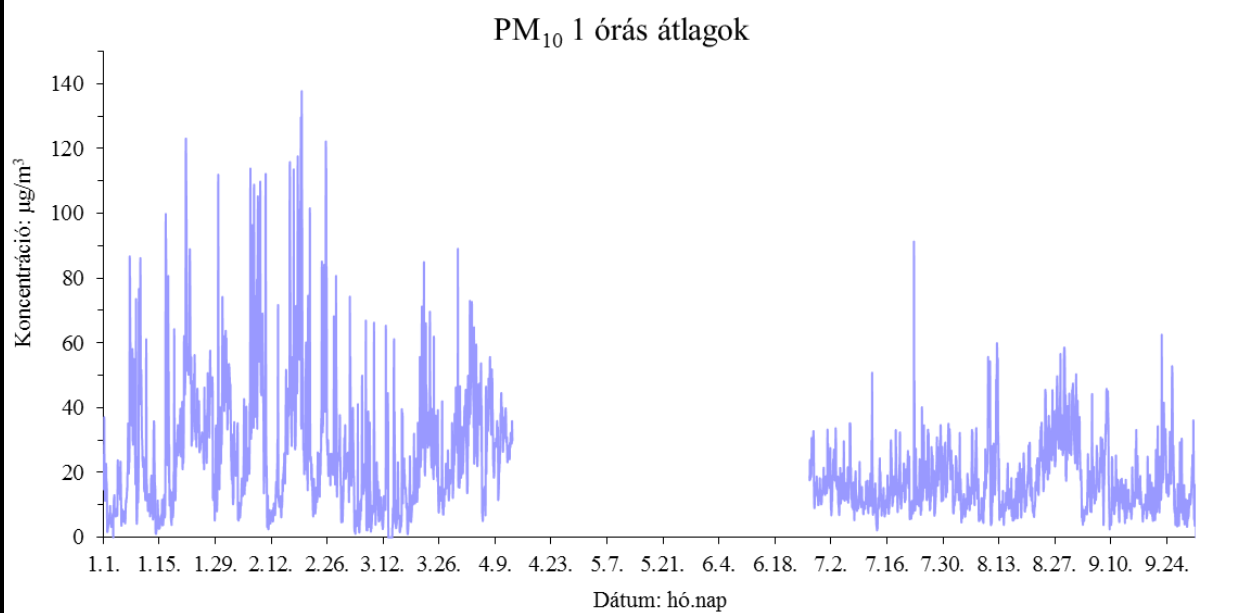

6. táblázat: O₃ mérési eredmények, monitorállomás			
Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
O ₃ 1 órás átlagok szórása (µg/m ³)	28,1	25,0	26,1
O ₃ 1 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	158,4	163,6	138,2
O ₃ napi 8 órás csúszó átlagok szórása (µg/m ³)	29,0	19,7	18,1
O ₃ napi 8 órás csúszó átlagok maximuma (µg/m ³)	116,0	141,4	128,8
O ₃ napi 8 órás csúszó átlag maximum határérték túllépések száma	-	6	3
O ₃ átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	43,7	67,3	63,8
O ₃ tárgyévi éves átlag (µg/m ³) (8 órás csúszó átlag maximum alapján)	58,3*		
Éves határérték túllépés	-		

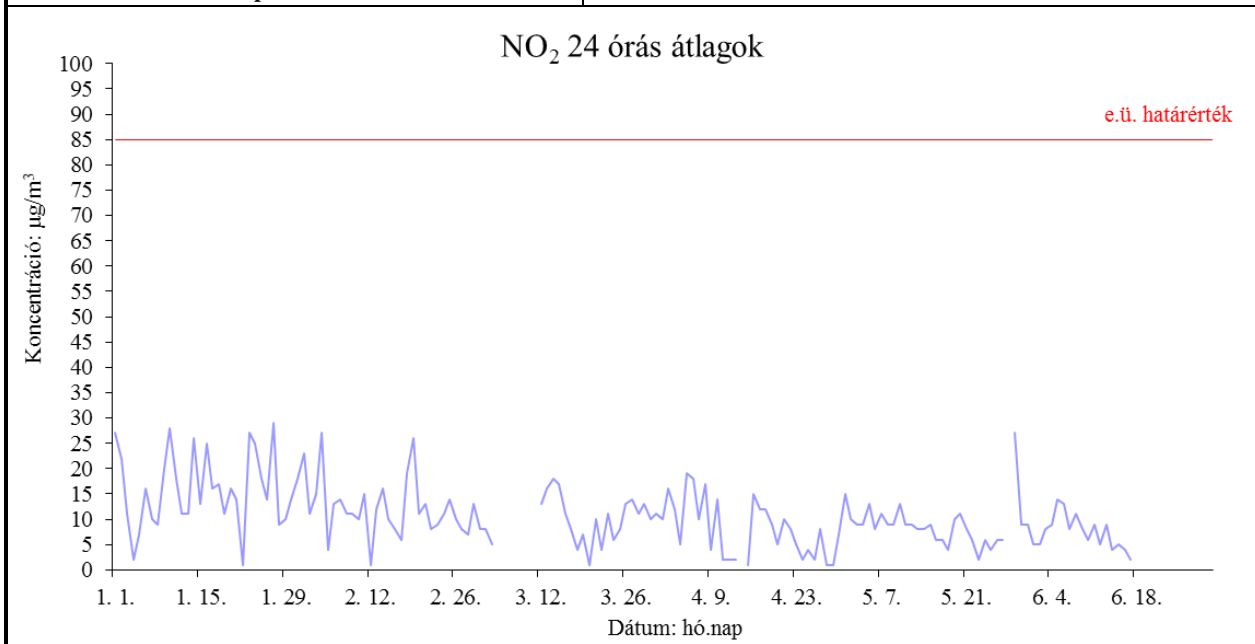
7. táblázat: PM₁₀ mérési eredmények, monitorállomás

Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.	07.01 - 09.30.
PM ₁₀ 1 órás átlagok szórása (µg/m ³)	21,1	12,9	10,0
PM ₁₀ 1 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	136,2	72,6	91,3
PM ₁₀ 24 órás átlagok szórása (µg/m ³)	16,4	10,2	7,3
PM ₁₀ 24 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	76,0	48,1	36,2
PM ₁₀ 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma	12	-	-
PM ₁₀ átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	26,6	28,9	17,2
PM ₁₀ tárgyévi éves átlag (µg/m ³)	24,2*		
Éves határérték túllépés	-		

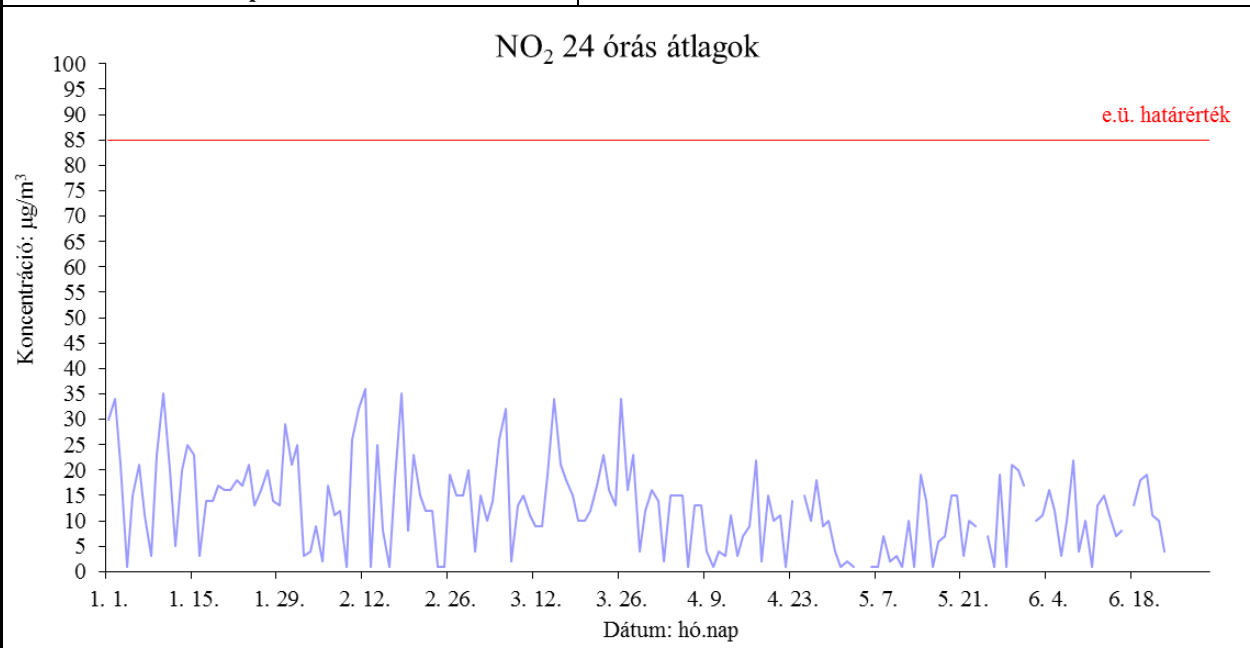
8. táblázat: NO₂ mérési eredmények, Várpalota-Inota Művelődési ház

Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.
Nitrogén-dioxid 24 órás átlagok szórása (µg/m ³)	6,6	4,7
Nitrogén-dioxid 24 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	29,0	27,0
Nitrogén-dioxid 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-
Nitrogén-dioxid átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	13,0	8,3
Nitrogén-dioxid tárgyévi éves átlag (µg/m ³)	10,7*	
Éves határérték túllépés	-	

9. táblázat: NO₂ mérési eredmények, Várpalota Tési úti óvoda

Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.
Nitrogén-dioxid 24 órás átlagok szórása (µg/m ³)	9,0	6,2
Nitrogén-dioxid 24 órás átlagok maximuma (µg/m ³)	36,0	22,0
Nitrogén-dioxid 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma	-	-
Nitrogén-dioxid átlag a teljes mérési időszakra (µg/m ³)	15,9	9,2
Nitrogén-dioxid tárgyévi éves átlag (µg/m ³)	12,6*	
Éves határérték túllépés	-	

10. táblázat: Üledő por mérési eredmények, Várpalota-Inota Művelődési ház		
Mérési időszak (hh.nn – hh.nn)	01.01 - 03.31.	04.01 - 06.30.
Üledő por havi átlagok maximuma (g/m ² *30 nap)	17,0	18,0
Üledő por havi átlagok tervezési irányérték túllépéseinek száma	1	1
Üledő por havi átlag a teljes mérési időszakra (g/m ² *30 nap)	10,0*	
Éves tervezési irányérték túllépés	-	

Üledő por átlagok

Dátum: hó	Koncentráció: g/m ² *30 nap
12.	6,0
01.	6,0
02.	8,0
03.	17,0
04.	6,0
05.	9,0
06.	18,0

A környezeti levegővel kapcsolatos szabályozás háromféle határértéket tartalmaz (növekvő mértékben):

- **Egészségügyi határérték:** tartós egészségkárosodást nem okoz, amelyet az emberi egészség védelme érdekében a jogszabályban meghatározott módon és időn belül be kell tartani. Elérése és tartós túllépése veszélyes légszennyezettséget eredményez, intézkedési kötelezettség nincs.
- **Tájékoztatási küszöbérték:** itt lép életbe az első intézkedés, a tájékoztatás. A légszennyezettségnek egyes légszennyező anyagok tekintetében a lakosság egyes érzékeny (gyermek, időskorú, beteg) csoportjaira megállapított szintje, amelynek túllépése esetén a lakosságot tájékoztatni kell. Elérése és túllépése enyhébb intézkedéseket jelentő, tájékoztatási fokozatú szmoghelyzetet eredményez.
- **Riasztási küszöbérték:** a következő lépés, mely során – Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének a Várpalota város füstköd-riadó tervéről szóló, 5/2012. (II.28.) önkormányzati rendelet rendelkezései alapján – meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. Ez a légszennyezettség azon szintje, amelynek rövid idejű túllépése is veszélyeztetheti az emberi egészséget, és amelynél azonnali beavatkozást kell tenni. Elérése és túllépése forgalomkorlátozással járó intézkedéseket jelentő, riasztási fokozatú szmoghelyzetet eredményez.

Légszennyező anyag	Átlagolási időszak	Egészségügyi határérték	Tájékoztatási küszöbérték	Riasztási küszöbérték
			$\mu\text{g}/\text{m}^3$	
Kén-dioxid	1 óra	250	400 három egymást követő órában	500 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 400
Nitrogén-dioxid	1 óra	100	350 három egymást követő órában	400 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 350
Szén-monoxid	1 óra	-	20 000 három egymást követő órában	30 000 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 20 000
Szálló por (PM10)	24 óra	50	75 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható	100 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható
Ózon	1 óra	-	180 három egymást követő órában	240 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 180

Városunkban szmogriadó tájékoztatási, vagy riasztási fokozatát akkor kell elrendelni, ha a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 3. számú mellékletében feltüntetett legalább egy légszennyező anyag koncentrációja az ott meghatározott időtartamban, az abban meghatározott tájékoztatási vagy riasztási küszöbértéket meghaladja és a meteorológiai előrejelzés alapján javulás nem várható. Ezekben az esetekben a lakosságot tájékoztatni kell, illetve szükség esetén riasztási fokozatot kell elrendelni.

Például a kisméretű részecske szennyezés (PM₁₀) esetében 2 egymást követő napi (naptári napra vonatkozó 24 órás) átlaga meghaladja a VM rendeletben rögzített 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (tájékoztatási küszöbértéket) vagy a 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (riasztási küszöbértéket) és teljesülnek a rendelet további feltételei, azaz két egymást követő napon keresztül és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható.

Az ózon és a PM₁₀ szennyezőanyagok vonatkozásában csak néhány esetben került sor egészségügyi határérték túllépésre, azonban – szerencsére - az idei esztendőben sem volt tájékoztatási és riasztási küszöbérték túllépés.

A mérőhelyek minősítése az ún. légszennyezettségi index alapján végezhető el, amely a mért koncentrációtól függően a kiváló és az erősen szennyezett között 5 minőségi csoportot különböztet meg:

légszennyezettségi index		1	2	3	4	5
		<i>kiváló</i>	<i>jó</i>	<i>megfelelő</i>	<i>szennyezett</i>	<i>erősen szennyezett</i>
<i>Kén-dioxid (µg/m³)</i>	<i>órás átlag</i>	0 - 100	100-200	200-250	250-500	500-
	<i>24 órás átlag</i>	0 - 50	50-100	100-125	125-200	200-
	<i>éves átlag</i>	0-20	20-40	40-50	50-100	100-
<i>Nitrogén-dioxid (µg/m³)</i>	<i>órás átlag</i>	0 - 40	40-80	80-100*	100-400	400-
	<i>24 órás átlag</i>	0-34	34-68	68-85	85-130	130-
	<i>éves átlag</i>	0-16	16-32	32-40*	40-80	80-
<i>Nitrogén-oxidok (mint NO_x) (µg/m³)</i>	<i>órás átlag</i>	0-80	80-160	160-200	200-500	500-
	<i>24 órás átlag</i>	0-60	60-120	120-150	150-300	300-
	<i>éves átlag</i>	0-28	28-56	56-70	70-140	140-
<i>Szén-monoxid (µg/m³)</i>	<i>órás átlag</i>	0-4000	4000-8000	8000-10000	10000- 20000	20000-
	<i>24 órás átlag**</i>	0-2000	2000-4000	4000-5000	5000-10000	10000-
	<i>éves átlag</i>	0-1200	1200-2400	2400-3000	3000-6000	6000-
<i>Ózon (µg/m³)</i>	<i>órás átlag</i>	0-72	72-144	144-180	180-240	240-
	<i>24 órás átlag**</i>	0-48	48-96	96-120	120-220	220-
	<i>éves átlag***</i>	0-48	48-96	96-120	120-220	220-
<i>Szálló por (PM10) (µg/m³)</i>	<i>órás átlag</i>	0-30	30-50	50-70	70-100	100-
	<i>24 órás átlag</i>	0-20	20-40	40-50	50-90	90-
	<i>éves átlag</i>	0-16	16-32	32-40	40-80	80-
<i>Egyéb komponens esetén a határérték %-ában (%)</i>		0 - 40	40-80	80-100	100-200	200-

* A határértékek mellett figyelembe vesszük a tűréshatárt is, ezért évenként változik az értéke.

** Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma.

*** 8 órás futó átlag napi maximumainak átlaga, egy naptári éven belül.

A légszennyezettségi indexek alapján végzett értékelés a teljes évre vonatkozó adatok birtokában történik. Az összefoglaló értékeléseket az Országos Meteorológiai Szolgálat adja ki, melyek a korábbi évekre visszamenőleg megtalálhatók az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat honlapján, a www.levegominoseg.hu címen.

VII. Zaj- és rezgésvédelem

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet (továbbiakban: Zr.) 4. § (1) bekezdése szerint Zaj- és rezgésvédelmi ügyekben az elsőfokú hatósági jogkört - a (3)-(4) bekezdésben foglalt kivételekkel - a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja. Az idei évben új zajkibocsátási határérték megállapítására nem érkezett kérelem, azonban 2 esetben - lakossági bejelentés alapján - került sor intézkedésre.

A Zr. a zaj-, és rezgésvédelemmel kapcsolatos ügyek témakörét jelentős mértékben szabályozza. A jogalkotó több formában kifejtett álláspontja szerint a települési önkormányzatoknak mérlegelési jogkörük lehet azonban a helyi viszonyokhoz leginkább illeszkedő szabályozás kialakításában.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés f) pontja lehetőséget biztosít a települési önkormányzat képviselő-testületének a helyi zajvédelmi szabályok megállapítására, például a város területén megtartásra kerülő alkalmi rendezvények vonatkozásában.

Fontos megjegyezni azonban, hogy a magasabb szintű jogszabályban előírt szabályok jelentős részétől - különös tekintettel a zajhatárértéktől - eltérni nem lehet, így például új határérték megállapítására nincs módja a települési önkormányzat képviselő-testületének, azonban például időtartambeli korlátozásra lehetősége van.

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének hatályos, Várpalota város helyi zajvédelmének szabályairól szóló 40/2010. (XI.30.) önkormányzati rendeletének felülvizsgálatát a jogszabályi változások és az Önkormányzatunkhoz beérkezett lakossági igények elengedhetetlenné tették, ezért ezen irányú rendeletmódosítás jelenleg folyamatban van. A jelenleg még hatályban lévő helyi szabályozás rendelkezései alapján, Várpalota Város Polgármestere 25 alkalommal adott közterületen tartott rendezvény hangosításához engedélyt.

A zajkibocsátási határértékek megállapítása során a Várpalota város helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének jóváhagyásáról szóló önkormányzati rendelet övezeti előírásait kell alapul venni. A jelenleg hatályos határértékeket az alábbi felsorolásban szereplő táblázatok mutatják be.

1. Üzemi és szabadidős tevékenységből származó zajterhelés

Az önkormányzathoz átlagosan évi néhány esetben érkezik panasz, mely során a közterület-felügyelők - akkreditált mérőműszerrel - meg tudják állapítani a panasz jogosságát, illetve eljárást tudnak kezdeményezni az eljáró hatóságnál. A gyakorlati tapasztalatok alapján a következő zajforrások a jellemzőek: belterületi kisebb üzemek tevékenysége, kereskedelmi egységek nagyméretű légkondicionáló egységének zaja, szórakozóhelyek zaja. A bejelentések vizsgálata során idén 3 esetben került sor – ezen tevékenységből származó zajhatás miatt történt - intézkedésre.

Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre* (dB)	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

2. Ipari, mezőgazdasági, építési zajok

Ipari, mezőgazdasági eredetű zajok nem jellemzőek a védendő területen, köszönhetően annak, hogy az elmúlt évtizedben jelentősen lecsökkent az ipari tevékenység mértéke a városban. A

terhelés kedvező mértékéhez az is hozzájárul, hogy az aktív ipari tevékenységet végző vállalkozások jellemzően nem a városias beépítettségű területeken létesítették telephelyeiket. A mezőgazdasági eredetű zaj alacsony mértékének szintén hasonló tényezői vannak, viszonylag kevés mezőgazdasági terület van a város külterületén, illetve ezek megközelítő útvonalai csak kis mértékben érintik a lakott részeket.

Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM, megítélési szintre* (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

3. Közlekedési eredetű zajok

Zaj-és rezgésvédelmi szempontból a 2018. év első felében átadásra került elkerülő út nagyságrendekkel csökkentette a közlekedési eredetű zajterhelést.

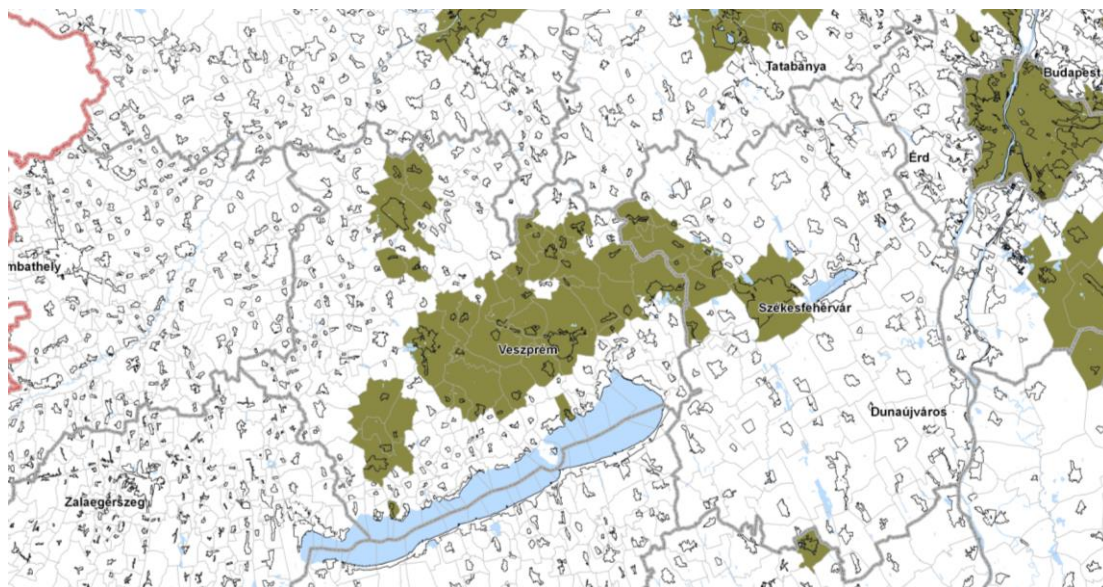
A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM'kö megítélési szintre* (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől** származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől*** származó zajra	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22- 06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
3.	Lakóterület	60	50	65	55	65	55

	(nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület						
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

4. Katonai lőtérrel összefüggő zaj-, és rezgésvédelmi ügyek

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényt (továbbiakban: OTrT törvény) az Országgyűlés 2003-ban fogadta el. Tekintettel arra, hogy a terv felülvizsgálatát legalább 5 évente el kell végezni, ezért az első, átfogó módosítására 2008-ban került sor. A törvény soron következő módosítása 2013-ban megtörtént, az Országgyűlés a módosító javaslatot 2013. december 9-én elfogadta, a törvény 2014. január 1-jén hatályba lépett. Az Országgyűlés 2018. december 12-én elfogadta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt, amelynek területrendezési terveket érintő fejezetei 2019. március 15-től hatályosak. Az OTrT 3/9. melléklete szerint a városunktól északra elhelyezkedő lőtér kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület. Az OTrT 2. § 12. pontja értelmében „kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület: az országos területrendezési tervben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezet, amelyben a Magyar Köztársaság védelmi képességeit alapvetően meghatározó, vagy a NATO-tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelezései teljesítésére hivatott objektumok elhelyezésére szolgáló területek találhatóak.” A fentiek alapján a törvény 3/11. mellékletében meghatározott – Várpalota város közigazgatási területét is érintő - kiemelt fontosságú, meglévő honvédelmi területek nemzetközi szerződéses kötelezettségekkel terheltek.

Jelmagyarázat

	Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete
Alaptérképi elemek	
	Országhatár
	Megyehatár
	Közigazgatási határ
	Települési térség
	Vízfelület, vízfolyás

Az idei esztendőben végrehajtott nagyszabású hadgyakorlatokról, lakosságot érintő katonai feladatokról, a jelentősebb csapatmozgásokról és a lakosság nyugalmát befolyásoló rendezvényekről a katonai szervezet vezetője folyamatosan tájékoztatta a helyi védelmi bizottságot, valamint a helyi önkormányzatot.

(Ezekben a kérdésekben Önkormányzatunk nem rendelkezik zajvédelmi hatáskörrel, ezért a panaszokat az MH Bakony Harckiképző Központhoz kell megküldeni, mely során a Magyar Honvédség feladatainak ellátásával összefüggő nemzetközi kártérítési ügyekkel kapcsolatos eljárás részletes szabályairól szóló 276/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet ad iránymutatást.)

VIII. Épített környezet

1. Jelentősebb beruházások

- ***Bányabekötő út felújítása – „5. ág” kiépítése***

Várpalota Város belterületén, a 8. sz. főút átkelési szakasza és a Kossuth Lajos utca – Dankó Pista utca körforgalmi csomópontja (Ősi úti körforgalom) közötti szakaszon az országos közúti kapcsolat eddig két egyirányú úton vezetett. A városfejlesztési koncepcióval is összhangban az volt Önkormányzatunk célja, hogy az Ősi úti körforgalom és a 8 sz. főút közötti szakaszon egyetlen kétirányú nyomvonalon haladjon a 72106 j. út. Fentiek miatt az Ősi bekötő út 770 méter hosszán, részben új nyomvonalon, részben meglévő út fejlesztésével valósult meg, részben tehermentesítve a Kossuth és Mészáros utcákat.

- ***Közvilágítás fejlesztése***

A városban található lámpatestek jelentős része elavult, a közvilágítás minőségére kedvezőtlen hatással van, az áramfogyasztásuk magas. Ezért döntött úgy városunk, hogy közbeszerzést ír ki a város teljes területén található lámpatestek modern, LED lámpatestekre történő cseréjére. A lámpatestek cseréje 2019. év végén kezdődik el és a következő esztendő első negyedévére fejeződik be.

2. Kapcsolódó pályázatok

Városunkban - a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretén belül - jelenleg folyamatban lévő projektek.

Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Várpalotán

Nagybivalyos tó, valamint az Önkormányzati tulajdonban lévő Derítő tó körüli terület fejlesztése. A pályázat, valamint a jelenleg is folyó fejlesztések együttes erejével nagyon komoly turisztikai fejlődést érhet el a térségünk. Célunk az ország egyik legjelentősebb horgásztavának kialakítása, európai szemmel nézve is kiemelkedő infrastruktúrával és háttér-

létesítmények - többek között tanösvény, sportolási lehetőségek, kikapcsolódás, büfé, faházak – kialakításával.

A projekt megvalósítása folyamatban van.

Elnyert támogatás: 107.796.525 Ft

TOP-2.1.2-15-VE1-2016-00008

Zöld város kialakítása Várpalotán

Várpalota városközpontjának rehabilitációjára elnyert pályázatunk célja olyan közterület rendezés, amely az élhető városközponti közösségi funkciói számára biztosít építészeti és köztéri kereteket tiszteletben tartva a középkori vár és a városmag történelmi településszerkezetét és örökségét, valamint a szocialista városépítés következtében átrendeződött épített környezetet. A tervezési és engedélyezési fázis lezárult, amely alapján a *Zöld város kialakítása Várpalotán* elnevezésű projektet az önkormányzat két részre bontotta. Az első ütemet érintő kivitelezési munkák, Tácsics utcai üzletsor felújítása néhány napon belül befejeződik.

Elnyert támogatás: 1 000 000 000 Ft

Kerékpárút fejlesztése Várpalotán

Városunk 250 millió forint összegű vissza nem térítendő támogatást nyert el a TOP-3.1.1-15-VE1-2016-00014 számú „Kerékpárút fejlesztés Várpalotán” című pályázaton, melyet 108,6 millió forinttal egészített ki Várpalota Város Önkormányzata. Az európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztés eredményeképp Várpalota-Inota, valamint Várpalota városközpont és vasútállomás között kerékpárút épül. A projekt megvalósítása 2019. június 19-én a munkaterület átadásával megkezdődött. A beruházás kivitelezője a STRABAG Általános Építő Kft.

A projekt során Inota városrész és a vasútállomás között a városi temető és autóbusz pályaudvar érintésével kerékpáros hálózat épül önálló vonalvezetéssel, mely a Bányabekötő úton elválasztás nélküli közös gyalog- és kerékpárút kiépítésével zárul. A forgalomvonzó helyeken kerékpártárolók kerülnek elhelyezésre. A fejlesztés fő célja, a városközponti belterületén túlnyúló külső városrész kerékpáros hálózatba történő bekapcsolása, kerékpáros-baráttá alakítása, egyben a közlekedésbiztonság növelése. (A fejlesztéssel érintett útszakaszok: Inota és Várpalota közötti összekötő út, Szent István út, Fekete Gyémánt utca, Korompay Lajos utca, Bányabekötő út.)

További cél a kerékpáros közlekedés népszerűsítése, „Bringázz a munkába!” kampány megvalósítása.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg a TOP-3.1.1-15 kódszámú, „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” című pályázati felhívás alapján. Az elnyert pályázatot 85%-ban az Európai Unió és 15%-ban a Magyar Állam finanszírozza. A projekt várhatóan 2019-ben fejeződik be.

Elnyert támogatás: 250.000.000 Ft

Önkormányzati önerő: 108.645.247 Ft

Térségi Népjóléti Gondozási Központ, Szociális alapellátások infrastrukturális fejlesztése Várpalotán

A megvalósult fejlesztés célja a város több pontján, rossz műszaki és ellátási körülmények között működő intézmények koncentrációja egy korszerűsített létesítménybe, az ellátási színvonal növelése és az üzemeltetési költségek csökkentése érdekében. Az ellátás koncentrációja Várpalota Város Önkormányzatának a tulajdonában lévő épületben valósult meg.

A szerteágazó szociális tevékenységnek az eredeti épületrészben még így sem lehetett helyet biztosítani, ezért szükséges volt egy 200 m²-es hasznos alapterületű új épületszárny hozzáépítése is az épület északi oldalára, saját telken belül.

A fejlesztéssel az épület megfelel a korszerű energetikai, akadálymentesítési és funkcionális igényeknek, illetve a hatályos jogszabályoknak.

A pályázat eredményesen lezárult.

Elnyert támogatás: 150.000.000 Ft

Önkormányzati önerő: 80.075.415 Ft

Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése Várpalotán

A projekt célja a meglévő fogorvosi rendelők (4db) felújítása az ellátás színvonalának növelése érdekében. Önkormányzatunk célja az volt, hogy a lakosság számára méltó színvonalú fogorvosi ellátást biztosítson, valamint a lelkiismeretes, és a településen élőket kezelő egészségügyi szolgáltatók számára megfelelő munkakörnyezetet alakítson ki. Olyan minőségi és magas szintű ellátást kívántunk létrehozni, amely mind az épület infrastruktúrájának javításával, mind az eszközállomány fejlesztésével hozzájárul az egészségügyi rendszer fejlődéséhez.

A projekthez kapcsolódó eszközbeszerzés a működési engedélyben és az OEP finanszírozási szerződésben foglalt tevékenységek végzéséhez szükséges minőségi definitív ellátás biztosításához elengedhetetlen, valamint a 60/2003. ESzCsM rendeletben előírt eszközöket tartalmazta.

A pályázat eredményesen lezárult.

Elnyert támogatás: 59.999.999 Ft

Önkormányzati önerő: 15.720.445 Ft

TOP-5.1.2-15-VE1-2016-00003

Foglalkoztatási együttműködések a Várpalotai Járásban

A pályázat célja a helyi szinten létrejövő és, vagy már működő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azon forrásokhoz, melyek segítségével - kialakított stratégiájuk mentén - képzési és foglalkoztatási programjaikat megvalósíthatják. A Veszprém Megyei Kormányhivatal Várpalotai Járási Hivatalának foglalkoztatási osztályán a programba vonások folyamatosak. 2019.09.30-ig 251 fő programba vonása történt meg.

Elnyert támogatás: 594 000 000 Ft

TOP-5.2.1-15-VE1-2016-00006

Társadalmi együttműködést erősítő programok Várpalotán

Inotai Készenléti lakótelep komplex rehabilitációja

Cél az ott élő lakosság felzárkózásának elősegítése, életkörülményeinek javítása, a hátrányos helyzetűek alapvető szociális készségeinek erősítése és az önszerveződésre, stratégiai jövőformálásra képes helyi és térségi közösségek kialakítása. A beavatkozások alapját az érintett városrészek lakófunkciójának erősítése, meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása képezi.

A különböző együttműködések célzó programok megvalósítása folyamatos.

Elnyert támogatás: 100 102 728 Ft

TOP-4.3.1-15-VE1-2016-00005

Várpalota leromlott városi területeinek rehabilitációja

A Társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi programok Várpalotán című projekt sikeres megvalósítása előfeltétele a Várpalota leromlott városi területek rehabilitációja elnevezésű pályázat elindulásának.

A Készenléti-lakótelep infrastrukturális fejlesztésére beadott pályázatunk jelenleg Támogatási Szerződés megkötése előtt áll.

Elnyert támogatás: 500 000 000 Ft

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Várpalota város 2019. évi környezeti állapotáról szóló tájékoztatót elfogadni szíveskedjen!

Várpalota, 2019. október 30.

Campanari-Talabér Márta
polgármester

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2019. november 21-i ülésén a Polgármester előterjesztése alapján az alábbi határozatot hozta:

.../2019. (XI.21.) képviselő-testületi
h a t á r o z a t :

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete *a környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján készült, a település 2019. évi környezeti állapotáról szóló előterjesztést elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a Gazdasági Bizottság elnökét, hogy az előterjesztésben foglaltakról a lakosságot az évi rendes közmeghallgatáson keresztül tájékoztassa.

Határidő: a döntés megküldésére azonnal

Felelős: Campanari-Talabér Márta polgármester

Végrehajtásban közreműködik: Bérczes Beáta jogi előadó

Várpalota, 2019. november 21.

Campanari-Talabér Márta
polgármester

dr. Ignáczi Anita Éva
jegyző